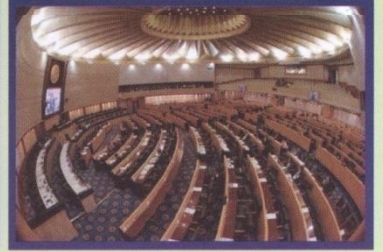
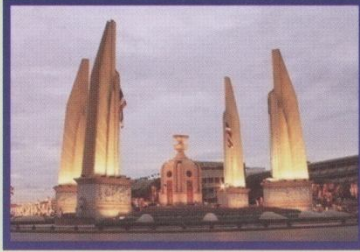

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ.พ. ๑๐๒/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) และวรรคสองของมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๐)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะ การขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

(๔) กำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

(๕) ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (ยกเลิกมาตรา ๓๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่

ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๒ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยยกเลิกตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และเพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๒) และร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๒))

๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ดังนี้

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร โดยยกเลิกตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และเพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนให้เหลือจำนวนสี่คน

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ระดับจังหวัด ในจังหวัดอื่น โดยยกเลิกตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น และเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๔. กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และสำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๕. กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่ตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

๖. กำหนดให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

๗. กำหนดให้ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อลดจำนวนคณะกรรมการตามกฎหมายให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น โดยนำอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตร (ร่างมาตรา ๙ ยกเลิกมาตรา ๓๑)

๘. กำหนดบทเฉพาะกาลให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๐)

๙. กำหนดบทเฉพาะกาลให้ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน องค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด รวมทั้งยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชน ในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอน อสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้ง เป็นนิติบุคคล ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการลดภาระค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่าง สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล อันจะเป็นการสนับสนุนให้ วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมมาขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็น การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า -๑- ถึง -๖-)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑ * * * * *

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ รายงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นายโสภณ ชาทบุษย์จาร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวจิตร์กาน เจียรตระกูล	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกานต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๙

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย -๑-

- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น

ในตราร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (Checklist) -๗-

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. -๒๐-

- บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. -๒๘-

- การพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน -๒๙-

- ภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน -๔๓-

- สรุปข่าวการผลักดันวิสาหกิจชุมชนเป็นนิติบุคคล

และวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ปี ๒๕๖๑ -๔๘-

- สรุปจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ที่อนุมัติการจดทะเบียนแล้ว จำแนกตามประเภทกิจการ -๕๑-

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) (๑)

- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๙๘๐
ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๗)
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๙)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๑๕)
- รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและสรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๑๙)
- แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๓๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยยกเลิกตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และเพิ่ม

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๒) และร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๒))

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ”

๖.๓ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ดังนี้

๖.๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรุงเทพมหานคร โดยยกเลิกตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และเพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนให้เหลือจำนวนสี่คน

๖.๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ระดับจังหวัด ในจังหวัดอื่น โดยยกเลิกตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ใน จังหวัดนั้น และเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนสี่คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจาก บุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจาก บุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน ด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และเกษตรกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ พัฒนาการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขาตั้งอยู่ใน จังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่าย

๖.๗ กำหนดให้ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อลดจำนวนคณะกรรมการตามกฎหมายให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น โดยนำอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตร (ร่างมาตรา ๙ ยกเลิกมาตรา ๓๑)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. ๒๕๔๘

๖.๘ กำหนดบทเฉพาะกาลให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

๖.๙ กำหนดบทเฉพาะกาลให้ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย ๑. ประธาน ๒. กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการออมสิน ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม”	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีระยะเวลาในการเตรียมการเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๖/๑ ตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากมีหน่วยงานระดับกรมซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิสาหกิจชุมชนอยู่แล้วและสามารถนำนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชน ไปปฏิบัติให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ทันที เพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรแต่งตั้งผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนแต่งตั้งผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชนอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ ๑) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ ๒) ให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้	มาตรา ๔ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ” มาตรา ๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ (๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ” มาตรา ๖ ให้อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้	เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงและประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีการบูรณาการในด้านเงินทุนซึ่งจะสามารถให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๔ (๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนวิสาหกิจชุมชน ออมสิน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน ด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนสี่คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน ด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และเลขานุการ	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดบางตำแหน่งลง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว โดยเพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และตัดตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออก รวมทั้งปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคน ให้เหลือเพียงสี่คน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ (๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนากรจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานจังหวัด ผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงิน และประสบการณ์ด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ พัฒนาการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ และเลขานุการ มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดบางตำแหน่งงาน โดยตรงอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดบางตำแหน่งงาน โดยเพิ่ม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว โดยเพิ่ม ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด และตัดตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากร ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ออก

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประสาน และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และกิจกรรมการ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด	“มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะกรรมการ (๒) จัดทำแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ (๓) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ (๔) จัดให้มีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการของวิสาหกิจชุมชน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน (๕) จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการประกอบการ การนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในชุมชนนั้น ๆ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจที่จำเป็นแก่วิสาหกิจชุมชน (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด”	เพื่อให้การทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนของกรมส่งเสริมการเกษตรมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การกิจการในการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ “มาตรา ๒๖/๑ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศจังหวัด แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการทำงานการดำเนินงานที่ประสงค์จะขอจัดตั้ง เป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง เมื่อได้รับคำขอจากวิสาหกิจชุมชนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งคำขอไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีการในการดำเนินการรับเรื่องและส่งต่อคำขอในเรื่องต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ภายใต้อาณัติของหน่วยงานนั้น	เพื่อให้กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามความสะดวกรวดเร็วจนวิสาหกิจชุมชน มีความพร้อมในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๒๖/๖ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ให้การจดทะเบียนโอน อสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเป็นการลดภาระค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น เพื่อลดจำนวนคณะกรรมการตามกฎหมายลงให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น โดยนำอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมงานกับกองทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับวิสาหกิจชุมชนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตรแทน
มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้		

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ (๑) สถานการณ์ดำเนินการของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการซ้ำซ้อนที่ไม่เกิดประโยชน์ และส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจการวิสาหกิจชุมชน (๒) ติดตาม และประเมินการดำเนินงานของกองทุนต่าง ๆ (๓) เสนอแนะต่อกองทุนที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการเกี่ยวกับแนวทางดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเงินหมุนเวียนการสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน (๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่กรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการให้ออก ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม	มาตรา ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ	เพื่อรองรับกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘	ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	มาตรา ๑๑ ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ .. จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ .. ใช้บังคับ มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับสนองพระราชโองการ ..... นายกรัฐมนตรี	เพื่อรองรับระเบียบเดิมให้สามารถใช้อย่างได้ต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติ และในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๓ เว็บไซต์ ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการเกษตร www.doae.go.th
๒. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th
๓. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน www.sceb.doae.go.th

* เรียบเรียงโดย นางสาวจิตรภาน เจียรตระกูล วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ดูภาคผนวกหน้า (๑๙)-(๓๐))

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็นนั้นรวมถึงได้แจ้งเป็นหนังสือถึงกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด โดยได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นสามารถตอบแบบสอบถามผ่านทางเว็บไซต์ หรือตอบในแบบสอบถามแล้วส่งคืนกรมส่งเสริมการเกษตร ทางไปรษณีย์ โทรสาร หรือผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ระยะเวลาจำนวน ๑๘ วัน

๒. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ระยะเวลาจำนวน ๑๕ วัน

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งมีผู้เข้าชมทั้งสิ้น ๒๔๙ ครั้ง มีจำนวนการดาวน์โหลดร่างกฎหมาย ๓๘ ครั้ง มีผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นทุกช่องทาง รวมทั้งสิ้น ๑,๑๒๘ ราย

๒. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีผู้เข้าชมทั้งสิ้น ๒,๒๐๙ ครั้ง มีจำนวนการดาวน์โหลดร่างกฎหมาย ๔๗ ครั้ง มีผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นทุกช่องทาง รวมทั้งสิ้น ๒๖ ราย

กลุ่มเป้าหมาย

กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด
หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ การได้มาซึ่งสถานะนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน ให้วิสาหกิจชุมชน จัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่มีอยู่ ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ห้างหุ้นส่วน สามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ) พระราชบัญญัติสหกรณ์ (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร) หรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น โดยวิสาหกิจชุมชนจะมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ที่ต้องดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานะนิติบุคคลดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับ วิสาหกิจชุมชนในการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน และส่งคำขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน ไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖/๑)

ประเด็นที่ ๓ ปรับปรุงคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในส่วนกรรมการจาก ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยปรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก ออกจากการเป็นกรรมการ โดยเพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกรรมการ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๔ เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด โดย (๑) กรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานคณะกรรมการแทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปรับผู้แทนกรมส่งเสริมการส่งออก ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออกจาก การเป็นกรรมการ และเพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกรรมการ และลด ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนลงเหลือสี่คน

(๒) จังหวัดอื่น ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากร ออกจากการเป็นกรรมการ และเพิ่ม

ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้แทนคณะกรรมการเครือข่าย กองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ประเด็นที่ ๖ เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่ เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๗ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐)

ประเด็นที่ ๘ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็น นิติบุคคลให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับ ยกเว้นค่าธรรมเนียม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรอง จากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖/๒)

หมายเหตุ โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม จากรายงานสรุปผลการรับฟัง ความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ดูภาคผนวกหน้า (๑๙)-(๓๐))

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอย่างรอบด้านและ เป็นระบบ

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้^๖

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ทำให้กิจการวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน สามารถยื่นขอจดทะเบียน จัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน สามารถทำนิติกรรมและมีผลบังคับตามกฎหมาย และสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนากิจการ ได้มากขึ้น

^๖ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

- เชิงลบ

วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล มีต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นในเรื่องการจัดทำและการตรวจสอบบัญชี ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ภาระที่เพิ่มขึ้นจะแตกต่างกันไปตามขนาดและรูปแบบของกิจการ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ด้านสังคม

- เชิงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนตามศักยภาพ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

- เชิงลบ

-

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

-

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

-

- เชิงลบ

-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

-

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดให้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรยืนยันร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จเพื่อนำเสนอตามขั้นตอนต่อไป

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการประกอบกิจการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบกิจการของคนในชุมชน ในการนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ เพื่อสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน ในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน และสามารถพัฒนาไปเป็นกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ พบว่าสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน โดยพบว่าวิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาเป็นไปโดยลำดับ แต่เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ขาดฐานะนิติบุคคลทำให้ไม่สามารถทำนิติกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนากิจการได้ อาทิ การทำสัญญา การถือครองทรัพย์สิน ตลอดจนการขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้ผู้ขอรับบริการต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงจำเป็นต้องสนับสนุนและผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมหันมาประกอบกิจการในรูปแบบของนิติบุคคลเพิ่มมากขึ้น

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เนื่องจากการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันมิได้ให้สถานะนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชนจึงไม่สามารถทำนิติกรรมใด ๆ ได้ ส่งผลให้การดำเนินกิจการอยู่ในขอบเขตที่จำกัด นอกเสียจากว่าวิสาหกิจชุมชนได้ขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น ปัจจุบันมีวิสาหกิจชุมชนจดทะเบียนแล้วกว่า ๘๘,๐๐๐ แห่ง แต่ขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลไม่ถึง ๕๐๐ แห่ง ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในฐานะนิติบุคคล จึงจำเป็นต้องให้กรมส่งเสริมการเกษตรอำนวยความสะดวกในการเป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินงานให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่ขอจัดตั้งนิติบุคคล นอกจากนี้การที่ไม่มีกองทุนเพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นการเฉพาะทำให้วิสาหกิจชุมชนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนากิจการที่เหมาะสมได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนโดยเพิ่มหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนโดยเฉพาะเรื่องทุนในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อนโยบายในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยมีหลักการของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกรมส่งเสริมการเกษตร ในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- (๓) กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ
- (๔) กำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (๕) ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

๑) เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และวิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาการประกอบกิจการ สามารถทำนิติกรรมหรือสัญญาที่มีข้อผูกพันทางกฎหมายได้ รวมถึงสามารถขอรับบริการหรือการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้ผู้ขอรับการส่งเสริมต้องเป็นนิติบุคคล ทำให้วิสาหกิจชุมชนเกิดความเข้มแข็งและเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

๒) เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีบทบาทในการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติงาน โดยแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

๑) การพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชนจะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเนื่องจากวิสาหกิจชุมชนที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลไม่สามารถทำนิติกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ได้ หากไม่มีวิธีการส่งเสริมที่เหมาะสมแล้ว วิสาหกิจชุมชนจะจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในอัตราต่ำ ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

๒) เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนในปัจจุบันมีจำนวนมากและแต่ละแห่งมีศักยภาพในการดำเนินกิจการแตกต่างกัน ในขณะที่งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำกัด หากไม่มีการเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนโดยเพิ่มหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนทุนในการประกอบกิจการแก่วิสาหกิจชุมชน จะทำให้การพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำกัดอยู่เฉพาะการให้ความรู้ทางวิชาการรวมถึงไม่สามารถส่งเสริมได้อย่างทั่วถึง

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

มีทางเลือก คือ รัฐบาลสามารถออกมาตรการในการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมีความพร้อมจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

มีข้อดี รัฐบาลสามารถดำเนินการได้ทันทีเนื่องจากมีหน้าที่ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน

มีข้อเสีย ไม่มี

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อ

๑) อำนวยความสะดวกให้กับวิสาหกิจชุมชนในการขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในด้านต่าง ๆ

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

๑) วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลสามารถประกอบกิจการและสามารถทำนิติกรรมได้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งสามารถเข้าถึงและได้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐเพิ่มมากขึ้น

๒) วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้น และสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนากิจการได้ดีขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนทางการเงินที่ใช้ในการประกอบกิจการลดลง

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ตราเป็นกฎหมายบังคับใช้ เพื่อให้เป็นกฎหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

- ๑) มีวิสาหกิจชุมชนที่ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้น
- ๒) เกิดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐในการให้การส่งเสริม สนับสนุน กิจการวิสาหกิจชุมชน ทำให้วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเพิ่มขึ้น

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย รวมถึงช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยเพิ่มขึ้น

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เพราะการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นกิจการขนาดเล็กของคนในชุมชนที่ใช้เทคโนโลยีอย่างง่ายในการผลิต ประกอบกับมีทุนในการดำเนินกิจการน้อย จึงขาดแคลนเงินทุนที่ใช้ในการพัฒนากิจการ หากให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการอาจมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการพัฒนาซึ่งวิสาหกิจชุมชนไม่สามารถชำระได้

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

สามารถให้องค์การเอกชนร่วมดำเนินการในภารกิจบางประการที่หน่วยงานภาครัฐไม่สามารถดำเนินการเองได้ โดยองค์การเอกชนควรเสนอเป็นโครงการเพื่อให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงการคัดเลือกกิจการวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมโครงการ

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ควรมีการร่วมดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เนื่องจากกิจการวิสาหกิจชุมชนมีหลากหลายประเภท ทั้งกิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการ เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ดังนั้น การพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนจึงจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้หลายแขนง เพื่อบ่มเพาะ หรือให้ความรู้ในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้และพัฒนาไปเป็นกิจการที่เข้มแข็ง สามารถเป็นกำลังในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทยได้

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำจะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

อาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการได้ในภารกิจที่มีความเกี่ยวข้อง เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๖) แต่การพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งองค์ความรู้หลายเรื่องเป็นองค์ความรู้เฉพาะทาง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเองได้ทั้งหมด

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง ผู้มีอำนาจและหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติ

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง

สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๖.๑๗ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจน ทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุน

สอดคล้องกับนโยบายรัฐข้อ ๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ข้อ ๗.๒ พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มร้อยละ ๔๐ รายได้ต่ำสุด ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ อาทิ การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาองค์กรการเงินฐานรากและการเข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพ และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ตามแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างรายได้และกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึง อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ ๒ ความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ชุมชนต่าง ๆ ต้องได้รับการสนับสนุนให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ แต่จำเป็นต้องมีการแก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในส่วนการให้บริการหรือการอนุญาตของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนสามารถขอรับบริการหรือการส่งเสริมได้โดยตรงเนื่องจากวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

การใช้มาตรการทางบริหารจะมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานให้บริการของรัฐ ในขณะที่ใช้บังคับกับภาคเอกชนได้ในบางเรื่อง แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาประเด็นการเป็นนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชนได้ เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลยังคงไม่สามารถทำนิติกรรมใด ๆ ที่มีผลผูกพันต่อบุคคลอื่นได้ ทำให้การดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนยังคงอยู่ในวงจำกัด หรือต้องใช้สมาชิกคนใดคนหนึ่งทำการแทนวิสาหกิจชุมชนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนได้

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ แต่จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา พบว่าการส่งเสริมและการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนมีข้อจำกัด เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ไม่สามารถทำนิติกรรมใด ๆ ได้ เป็นผลมาจากวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นนิติบุคคล และเนื่องจากที่ตั้งที่ทำการของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐได้โดยสะดวก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับวิสาหกิจชุมชนในการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล รวมถึงปรับปรุงองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และนายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากมีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้วกับกรมส่งเสริมการเกษตรอยู่ทั่วประเทศ ที่รอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ

ทอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากมีประโยชน์ต่อการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนโดยรวมของประเทศ

มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

การได้มาซึ่งสถานภาพนิติบุคคลเป็นสิ่งที่กำหนดโดยกฎหมาย ปัจจุบันมีกฎหมายที่ให้สถานะนิติบุคคลแก่วิสาหกิจชุมชน คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งวิสาหกิจชุมชนต้องขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่ตามกฎหมาย จึงไม่สามารถตราเป็นกฎในลักษณะอื่นได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน เป็นการดำเนินงานของประชาชนในชุมชนที่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินงาน แต่การกำหนดนโยบายจำเป็นต้องให้ประชาชน (ผู้แทนวิสาหกิจชุมชน) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริม เพื่อให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการในการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คุ่มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

มีการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนในการรับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน แต่ไม่ได้ให้สภาพนิติบุคคลแก่วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหลังจากจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่วนการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอน

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อนุมัติให้จดทะเบียน ต่อทะเบียน หรือเพิกถอนทะเบียนวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนต้องต่อทะเบียนทุกปี หากไม่ต่อทะเบียนเป็นเวลาสองปีติดต่อกันนายทะเบียนสามารถเพิกถอนชื่อวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนออกจากทะเบียนได้ ส่วนนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นไม่มีข้อกำหนดเรื่องการต่อทะเบียน

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

มีการตรวจสอบหลักฐานก่อนการต่อใบอนุญาต ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เรื่อง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และการต่อทะเบียน ของวิสาหกิจชุมชน

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ที่ทำหน้าที่ให้การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนภายในจังหวัดในด้านต่าง ๆ

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มี

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

๑) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการ

๒) มีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๑) การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นการดำเนินการด้านนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับชาติ จึงจำเป็นต้องมีผู้กำหนดนโยบายระดับชาติเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๒) หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ เป็นหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงทำหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนในการรับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มีแนวทางให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนใช้ในการรับจดทะเบียน ต่อทะเบียนและเพิกถอนทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่
ไม่มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

๑) เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรที่ทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

๒) วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และประชาชนที่ต้องการรวมตัวกันประกอบกิจการ

วิสาหกิจชุมชน

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชียงบวก

ทำให้กิจการวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน สามารถยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถทำนิติกรรมและมีผลบังคับตามกฎหมาย และสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนากิจการได้มากขึ้น

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

- เชียงลบ

วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลมีต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นในเรื่องการจัดทำและการตรวจสอบบัญชี ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ภาระที่เพิ่มขึ้นจะแตกต่างกันไปตามขนาดและรูปแบบของกิจการ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ด้านสังคม

- เชียงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนตามศักยภาพ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

- เชียงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

วิสาหกิจชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่า ๘๘,๐๐๐ แห่ง ซึ่งมีสมาชิกรวมกันประมาณ ๑.๕ ล้านราย เฉพาะวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมดำเนินกิจการในรูปแบบของนิติบุคคล ได้รับการอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีสถานะเป็นนิติบุคคลสามารถทำนิติกรรมต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสมของกิจการ ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

วิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการตามกฎหมายที่ให้สถานะนิติบุคคลแก่วิสาหกิจชุมชน ซึ่งกำหนดให้มีการแสดงผลการประกอบกิจการทุกปีโดยเปิดเผยต่อสมาชิกหรือผู้เป็นหุ้นส่วนของนิติบุคคลนั้น ซึ่งเป็นการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนทางหนึ่ง นอกเหนือจากการได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ในการพัฒนากิจการให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น มีการขยายกิจการ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน รวมถึงก่อให้เกิดการหมุนเวียน หรือการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน ทำให้ระบบเศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งและเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อย เพียงใด

วิสาหกิจชุมชนสามารถทำธุรกรรมหรือนิติกรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถถือครองสินทรัพย์ได้โดยตรง รวมถึงสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการเข้าถึงแหล่งทุนได้ดีขึ้น

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

การสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินกิจการในรูปแบบนิติบุคคล จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการนำทรัพยากรท้องถิ่นของชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับสมาชิก ทำให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งเป็นการช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจชุมชน

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นไปตามนโยบายของรัฐในการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อย เช่น เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มมากขึ้น

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

เสริมสร้างประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน โดยก่อให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานของของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมทั้งทางด้านนโยบาย และการปฏิบัติงาน

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ช่วยลดการซ้ำซ้อนของการให้การส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อาศัยฐานข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคม จะได้รับ ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ สามารถประเมินผลได้จากจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินกิจการ ในรูปแบบนิติบุคคลเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้รัฐบาลสามารถรับรู้ถึงผลการประกอบการของวิสาหกิจชุมชนเนื่องจาก นิติบุคคลมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องแสดงผลการประกอบการเป็นประจำทุกปีทำให้สามารถวางแผนในการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น นอกจากนี้เมื่อวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการผลิต จะทำให้ประชาชนและสังคมจะได้รับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพผ่านการรับรองและสามารถตรวจสอบได้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ต้องมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานภาครัฐในการให้การส่งเสริม สนับสนุน กิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงต้องมีการชี้แจงทำความเข้าใจให้วิสาหกิจชุมชนทราบถึงบทบาท หน้าที่ ตลอดจนประโยชน์ที่วิสาหกิจชุมชนจะได้รับหากจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจมีความคุ้มค่าเนื่องจากจะทำให้เกิดการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจฐานรากเนื่องจากวิสาหกิจชุมชน สามารถทำนิติกรรมต่าง ๆ ได้ ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนมีต้นทุนในการประกอบกิจการลดลง ทั้งนี้ วิสาหกิจชุมชน ที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องแสดงผลประกอบการให้หน่วยงานของรัฐรับทราบ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

ใช้กำลังคนของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่เดิม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน จำเป็นต้องได้รับการอบรม ให้ความรู้ในการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลและการดำเนินงาน ในฐานะนิติบุคคล

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

ใช้งบประมาณที่กรมส่งเสริมการเกษตรมีอยู่ หรืออาจของงบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐบาลในกรณีที่มีความ จำเป็นเร่งด่วน

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีผลให้ต้องตั้งหน่วยงานใหม่ เป็นการใช้กรอบอัตรากำลังที่มีอยู่ของกรมส่งเสริมการเกษตร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม กฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงการจัดอบรมสัมมนาหรือการประชุม เพื่อให้ ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

จัดให้มีช่องทางเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และเว็บไซต์กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการ ดำเนินการกับ หน่วยงานนั้นอย่างไร

กรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งทำหน้าที่ในการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนมีบทบาทเป็น กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่น

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
เกิดการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนผ่านการ ดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่
นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย
การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก
เนื่องจากการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นการดำเนินงานของหลายหน่วยงานในเชิงบูรณาการ การกำหนดนโยบาย แนวทางในการส่งเสริม จึงต้องเป็นการกำหนดนโยบายระดับชาติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละ ขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

การให้วิสาหกิจชุมชนยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตร ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอจัดตั้ง เป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง โดยส่งคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชนไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการพิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ตามข้อบังคับหรือระเบียบที่วางไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร
ไม่มีการใช้ดุลพินิจ เนื่องจากการดำเนินการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องการจัดทะเบียน จัดตั้งนิติบุคคล

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

การอำนวยความสะดวกในการขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริม การเกษตรมอบหมายให้นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำสำนักงานเกษตร อำเภอทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชน

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

มีผู้แทนภาคประชาชน (ผู้แทนวิสาหกิจชุมชน) อยู่ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เพื่อให้ความเห็นและร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการออกนโยบายและ แนวทางในการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ประชาชนหรือวิสาหกิจชุมชน สามารถยื่นข้อร้องเรียนได้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามระเบียบ ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกำหนด

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ตาม มาตรา ๒๖/๒ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไข กรณีส่งเสริมการเกษตรออกหนังสือรับรองเพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดินให้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำกฎหมายลำดับรองในประเด็นดังกล่าว โดยมีกรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญ ดังนี้

ที่	ร่างมาตรา	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑	มาตรา ๒๖/๒	ร่าง ระเบียบคณะกรรมการ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนว่าด้วย การโอนทรัพย์สินให้แก่ วิสาหกิจชุมชน	เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรอง ให้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่โอน อสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชน ซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล	ภายใน ๓ เดือน หลังจากพระราช บัญญัติประกาศ ใช้

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

อยู่ระหว่างดำเนินการ

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคล เกินสมควรอย่างไร

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ หน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ

ชุมชน เช่น กรรมการพัฒนาชุมชน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องผ่านทางเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) เว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร (www.doae.go.th) เว็บไซต์กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (www.sceb.doae.go.th)

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา จัดทำ

ร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่อง ต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....
(นายสำราญ สาราบรรณ)

(.....)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

หัวหน้าส่วนราชการระดับอธิบดีหรือเทียบเท่า/หัวหน้าหน่วยงาน

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

หมายเลขติดต่อ ๐ ๒๙๔๐ ๖๑๗๓

เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒๑/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๔๘๒ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๑๖๑ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งผลการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๖๗/๒๕๖๑) พร้อมทั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้วไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงต่อไป

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๒๑๕๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว โดยมีข้อสังเกตว่าควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชนให้แก่นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาข้อสังเกตดังกล่าว แล้วแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้วยเพื่อจะดำเนินการต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการเกษตร) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมทรัพย์สินทางปัญญาและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชนและกรมที่ดิน) ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมได้ดังนี้

(๑) เพิ่มเติมเรื่องวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล โดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจดทะเบียน รายละเอียดข้อบังคับ ผู้มีอำนาจดำเนินการแทน รวมถึงหน้าที่และทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล ตลอดจนการเลิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล และให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลมาใช้กับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลด้วยโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ และเพิ่มมาตรา ๗/๑ ถึงมาตรา ๗/๑๐)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๐)

(๓) กำหนดให้มีการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชนให้แก่นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนด้วย (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

(๔) ยกเลิกการมีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน โดยนำอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวไปเป็นของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และได้กำหนดหน้าที่ให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนหมู่บ้าน กองทุนชุมชนเมือง และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจัดให้มีมาตรการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเงินทุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

(๕) เพิ่มบทกำหนดโทษแก่ผู้ใช้คำว่า “วิสาหกิจชุมชน” “วิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล” “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน” หรือ “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล” ที่มีใช้วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มมาตรา ๓๓๗/๑)

(๖) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ ยังคงสถานะเดิมและได้รับสิทธิในการส่งเสริมตามเดิม (เพิ่มมาตรา ๓๕)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดบุคคลหรือกลไกในการตรวจสอบกิจการของวิสาหกิจชุมชนให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับการประกอบกิจการของนิติบุคคลประเภทอื่น ๆ

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้มีกลไก หน่วยงาน และงบประมาณในการสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการพัฒนาไปสู่การเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลและพิจารณาความเหมาะสมของข้อเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มเติมผู้แทนจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและคณะกรรมการส่งเสริม

วิสาหกิจชุมชนจังหวัดเพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระยะต่อไป

๒.๓ กระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตว่า การดำเนินการของหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนตามมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ควรพิจารณาความสอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งและสถานะความมั่นคงของหน่วยงานนั้น ๆ ประกอบด้วย

๒.๔ กระทรวงพาณิชย์ มีข้อสังเกตว่า ในร่างมาตรา ๗/๑ และมาตรา ๗/๒ ที่กำหนดให้รายการจดทะเบียนต้องมีข้อบังคับที่ต้องกำหนดเรื่องทุนแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น มาเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรื่องหุ้นส่วนและบริษัทที่บัญญัติเกี่ยวกับหุ้นและผู้ถือหุ้นไว้ตั้งแต่มาตรา ๑๑๑๗ ถึงมาตรา ๑๑๔๓ เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการของผู้เป็นเจ้าของหุ้น เช่น กำหนดให้หุ้นมีมูลค่าหุ้นละไม่ต่ำกว่าห้าบาท ข้อห้ามในการแบ่งแยกหุ้น สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้น หลักเกณฑ์การโอนหุ้น เป็นต้น ทั้งนี้ เห็นควรเพิ่มอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนด้วย เนื่องจากมีบทบาทในการส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจของคนไทย

๒.๕ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีข้อสังเกตในร่างมาตรา ๑๑ เนื่องจากมีการบัญญัติหน้าที่ให้ สสว. จัดให้มีมาตรการ แผน โครงการ และงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

(๑) การกำหนดไว้ในลักษณะดังกล่าวอาจไม่เหมาะสมเนื่องจากการกำหนดหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐอื่นปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำเป็นให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลวิสาหกิจชุมชน ประสานและจัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนร่วมกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน

(๒) ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ สสว. มีภารกิจในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวอาจทำเป็นแผนระยะสั้นระยะกลาง หรือระยะยาว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือมาตรการในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในชุมชนในภูมิภาค และในท้องถิ่นชนบท ดังนั้น สสว. จึงมีภารกิจให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในชุมชนอยู่แล้ว เมื่อนิยามของคำว่าวิสาหกิจชุมชนมีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมแล้ว ย่อมได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือส่งเสริมจาก สสว. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ อีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติร่างมาตรา ๑๑ ไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว
สรุปผลการพิจารณา ได้ดังนี้

**๓.๑ หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้มีวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล
ซึ่งจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้**

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า ในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายนั้น
มาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้กรรมการกฤษฎีกา
ต้องคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมาย ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายและบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น ความมีประสิทธิภาพของการจัดองค์กรและกลไกเพื่อการใช้บังคับ
กฎหมาย รวมถึงผลกระทบต่อที่อาจเกิดขึ้นกับการบริหารราชการ และภาระหรือความยุ่งยาก
ของประชาชนหรือผู้ที่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นด้วยกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
ให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือกันในชุมชนและระหว่าง
ชุมชนได้ อย่างไรก็ตาม หลักการตามร่างกฎหมายที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอโดยกำหนด
ให้มีนิติบุคคลประเภทใหม่ขึ้นมา โดยให้วิสาหกิจชุมชนสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
ตามกฎหมายนี้ได้ นั้น เป็นการเพิ่มภาระและความซับซ้อนในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ
โดยไม่จำเป็น โดยมีเหตุผล ดังนี้

(๑) ปัจจุบันพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้บัญญัติรองรับ
วิสาหกิจชุมชนทั้งที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคลไว้อยู่แล้ว ซึ่งการรวมตัวกันของวิสาหกิจชุมชน
ในรูปแบบที่แตกต่างและหลากหลายตั้งแต่วิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล เช่น คณะบุคคล
และที่เป็นนิติบุคคล เช่น ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์
ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะ ขนาด วิถีชีวิต รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจกรรมร่วมกัน
ของแต่ละชุมชน เมื่อวิสาหกิจชุมชนสามารถเลือกที่จะจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบและโครงสร้าง
ขององค์กรที่เหมาะสมกับตนเองตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อยู่แล้ว จึงไม่มีเหตุผล
และความจำเป็นเพียงพอที่จะกำหนดให้มีวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลประเภทใหม่ขึ้นมา อีกทั้งยังจะทำให้
เกิดความสับสนระหว่างวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นและ “วิสาหกิจ
ชุมชนนิติบุคคล” ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อีกด้วย

(๒) การกำหนดให้มี “วิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล” ตามร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ มีความจำเป็นต้องมีบทบัญญัติรองรับการบริหารจัดการนิติบุคคล เช่น การกำหนด
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของนิติบุคคล อำนาจหน้าที่ ขอบวัตถุประสงค์ ทรัพย์สิน การเป็นผู้แทน
นิติบุคคล การเลิกนิติบุคคล การจัดทำและการตรวจสอบบัญชี ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
ซึ่งการกำหนดรูปแบบการบริหารงานนิติบุคคลอย่างเต็มรูปแบบดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหา
ในทางปฏิบัติสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ยังขาดความพร้อมในการบริหารจัดการ รวมทั้งไม่สร้างแรงจูงใจ
ให้วิสาหกิจชุมชนมาขอรับการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลในรูปแบบใหม่ได้ ซึ่งก็จะทำให้
การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

(๓) ปัญหาในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน มิได้เป็นปัญหาที่ตัวบทกฎหมาย แต่เป็นปัญหาในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนที่ยังไม่ชัดเจนและมิได้มีการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเท่าที่จำเป็น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นควร **ตัดหลักการที่กำหนดให้มีวิสาหกิจชุมชนสามารถจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคล ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ออก** โดยตัดการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และการเพิ่มมาตรา ๗/๑ ถึงมาตรา ๗/๑๐ และมาตรา ๓๕ ออก และเห็นควรกำหนดให้ กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่ วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ แทน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ของรัฐ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานสำคัญที่จะมีส่วนในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายนี้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๓.๒ วันใช้บังคับ

ได้แก้ไขวันใช้บังคับเป็น “ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” ตามข้อเสนอของกรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อให้ มีระยะเวลาในการเตรียมการก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

๓.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

(๑) ได้ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยตำแหน่ง โดยเพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน วิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน และได้ตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่าง ประเทศ เนื่องจากมีผู้แทนหน่วยงานระดับกรมซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิสาหกิจชุมชนอยู่ใน องค์ประกอบแล้วและสามารถนำนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือ วิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ทันที (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ตัดการแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในร่างมาตรา ๑๒ (๔) ออก โดยให้คงจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้สามคนตามกฎหมายปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อมิให้องค์ประกอบ ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีจำนวนมากเกินไป

(๓) เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็น ผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงและประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔)

๓.๔ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

ได้ปรับปรุงแบบการแก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จากที่แก้ไขทั้งมาตรา เป็น แก้ไขเฉพาะในอนุมาตรา ๒ เพียงอนุมาตราเดียว โดยนำอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

การประสานงานกองทุนต่าง ๆ ตาม (๖) เดิม มาบัญญัติรวมไว้ใน (๒) เนื่องจากเป็นอนุมาตราที่บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว ทั้งนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ “กองทุนต่าง ๆ” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเป็น “กองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน” (ร่างมาตรา ๕)

๓.๕ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

ได้ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดเพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดจำนวนกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑) คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร

(ก) ตัดผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมายออก และแก้ไขให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย นอกจากนี้ ได้ตัดผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออก

(ข) คงการเพิ่มผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติและผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไว้ตามร่างเดิม รวมทั้งได้เพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(ค) ปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคน ให้เหลือเพียงสี่คน และได้ตัดการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยให้คงจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้สามคนตามกฎหมายปัจจุบัน

(๒) คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอื่น

ได้คงการเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด ไว้ตามร่างเดิม และได้ตัดตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ออก (ร่างมาตรา ๖)

๓.๖ สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

ได้เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๒๔ ขึ้นใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๗)

๓.๗ ศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน และติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชน

กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

๓.๘ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคล

ได้แก้ไขเนื้อหาของบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากเดิมที่กำหนดไว้กว้างว่าให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนทรัพย์สินให้แก่วิสาหกิจชุมชน นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น เป็นการยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และระบุเงื่อนไขให้ชัดเจนว่า เป็นการยกเว้นเฉพาะกรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนที่ได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น รวมทั้งต้องเป็น อสังหาริมทรัพย์ที่มีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ ในกิจการของวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ การแก้ไขเนื้อหาข้างต้นดังกล่าวเป็นไปตามความมุ่งประสงค์ของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ต้องการแก้ไขปัญหาค่าธรรมเนียมการโอนที่ดินซ้ำซ้อน กรณีวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งขึ้นแต่ไม่ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนได้ร่วมกัน จัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาใช้ประกอบกิจการของวิสาหกิจชุมชน โดยต้องใช้ชื่อของสมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็น เจ้าของที่ดิน เมื่อมีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวขึ้นเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็นนิติบุคคลแล้ว ในการโอนที่ดินระหว่างสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนซึ่งมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินให้แก่วิสาหกิจชุมชน นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นนั้นย่อมต้องเสียค่าธรรมเนียมการโอนตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งกรณีดังกล่าว เป็นการสร้างภาระแก่วิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น อีกทั้งไม่เป็นการส่งเสริมให้วิสาหกิจ ชุมชนที่มีความพร้อมมาจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลอีกด้วย (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

๓.๙ การยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดให้แต่ละหน่วยงานต้องจัดให้มีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนด้านเงินทุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชน (ร่างมาตรา ๑๑ เดิม)

ตัดการเพิ่มการกำหนดหน้าที่ให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนหมู่บ้าน กองทุนชุมชนเมือง และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการจัดให้มีมาตรการเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนเงินทุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชน ตามร่างมาตรา ๑๑ (เดิม) ออก เนื่องจากในทางปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมและสนับสนุนเงินทุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนได้ตามนโยบาย อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อสังเกต ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ได้ปรับรูปแบบในร่างกฎหมาย จากการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ เป็นให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ แทน เนื่องจากได้มีการยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้มีคณะกรรมการประสานนโยบาย กองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (ร่างมาตรา ๙)

๓.๑๐ บทกำหนดโทษ

ได้ตัดร่างมาตรา ๑๒ (เดิม) ซึ่งเป็นการกำหนดโทษแก่ผู้ที่ใช้ชื่อวิสาหกิจชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนโดยที่มิได้จดทะเบียนตามกฎหมายนี้ ที่ไปหลอกลวงให้บุคคลอื่นหลงเชื่อ ว่าเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้มอบทรัพย์สินหรือเข้าร่วมธุรกิจ ออก เนื่องจากกรณีดังกล่าวจะเข้าข่ายความผิดอาญาฐานฉ้อโกงได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติ บทกำหนดโทษในกรณีดังกล่าวไว้อีก

๓.๑๑ บทเฉพาะกาล

(๑) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนครบวาระ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับระเบียบตามมาตรา ๒๐ เดิมให้สามารถใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๑๒ มาตรการรักษาการ

เพิ่มมาตรการรักษาการ เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้มีบทบัญญัติเป็นเอกเทศซึ่งกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดด้วย จึงต้องมีบทบัญญัติมาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๑๒)

สำหรับข้อสังเกตของหน่วยงานต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้นำมาประกอบการพิจารณา และปรับปรุงร่างฯ ให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน องค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด รวมทั้งยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการ ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ในระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการลดภาระ ค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล อันจะเป็นการสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมมาขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. *

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน องค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติ และในระดับจังหวัด รวมทั้งยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการลดภาระค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล อันจะเป็นการสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมมาขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

* เรียบเรียงโดย จิตรกาน เจียรตระกูล วิทยากรชำนาญการ สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย ๒ จากบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

การพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน^{*}

บทนำ

การพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ซึ่งในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกัน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ดังนั้นการพัฒนาประเทศ ในมิติทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพด้วยความรู้ ความชำนาญเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต วิสาหกิจชุมชนเป็นทางเลือกทางหนึ่งที่เป็นเศรษฐกิจของชนบทที่ต้องการประสานเข้าด้วยกันในแง่ของ การดำรงอยู่ ปรัชญา กระบวนการและเป้าหมาย โดยต่างยังคงรักษาความเป็นอิสระของตนเองเพื่อสร้าง ความอยู่รอดร่วมกัน ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องมีกระบวนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนา องค์กรตลอดเวลา ทั้งการพัฒนาคน ผลิตภัณฑ์ และระบบการจัดการ เพื่อสร้างความได้เปรียบ ในการแข่งขันให้กับกลุ่ม โดยปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการแข่งขันชั้น โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้าที่ส่งผลทำให้การค้าการลงทุนมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมาก มีการกีดกันทางการค้าที่น้อยลง บทความนี้จึงมุ่งที่จะเสนอแนวคิดและการวางแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน อย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (SMCE-Small and Micro Community Enterprise) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิตบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิตบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน และเป็นมาตรการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจ แบบยั่งยืน เพื่อส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างรายได้และ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พัฒนาความสามารถในการจัดการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้

^{*}นงคราญ ไชยเมือง, “การพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน”, บทความย่อ, วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, ฉบับที่ ๑ ปีที่ ๒๕ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๘.

เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชนจึงเกิดจากการรวมตัวของบุคคลที่มีความผูกพันและมีวิถีชีวิตร่วมกันในชุมชนตั้งแต่ ๗ คนขึ้นไป โดยสมาชิกทั้งหมดจะต้องไม่เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน มาร่วมกันประกอบกิจการเพื่อประโยชน์ของชุมชนโดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน แรงงานในชุมชนเป็นหลัก นอกจากนั้นวิสาหกิจชุมชนยังต้องมีการจัดการทุนของชุมชน คำว่า ทุนของชุมชนในที่นี้ ไม่ได้หมายความว่า ทุนที่เป็นเงินแต่รวมไปถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคมด้วย

ความพอเพียงกับการอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

จากโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงถูกลบชื่อออกจากทำเนียบการค้าและการแข่งขันได้โดยง่าย โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้าที่ส่งผลทำให้การค้าการลงทุนมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมาก ทั้งนี้ไม่เฉพาะการกีดกันทางการค้าที่มีน้อยลงเท่านั้น ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ขาดการปรับตัวให้ร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลงสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขัน และยิ่งกลับกลายเป็นกลุ่มที่ถูกลืมได้ในเวลาอันสั้น เช่นเดียวกับสถานการณ์ของวิสาหกิจชุมชนหลาย ๆ กลุ่มของประเทศไทย ที่ไตร่ตรองและเข้าใจว่าวิสาหกิจชุมชนหมายถึง การผลิต การแปรรูป การขายสินค้าจากชุมชนเพียงเท่านั้น มองวิสาหกิจชุมชนเป็นเพียงเรื่องผลิตภัณฑ์ทำให้บางกลุ่มปิดลงทะเลเบียนจัดตั้งกลุ่มเพื่อรองรับงบประมาณและความช่วยเหลือจากรัฐจนเกิดปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยชาวบ้านถูกทำให้คุ้นเคยกับการพัฒนาแบบสงเคราะห์โดยมีการนำโครงการไปให้ชุมชน โครงการไม่เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็งโดยเข้มแข็งแต่ป่วยที่ไปปักไว้ ส่วนชาวบ้านเข้าใจว่าวิสาหกิจชุมชนเป็นโครงการที่รัฐไปแจ้งชาวบ้านให้รวมตัวกันดำเนินการ โดยจะให้การสนับสนุน การสนับสนุนที่ชาวบ้านคิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากงบประมาณที่จะไปถึงชุมชนในรูปเงินให้เปล่าหรือเงินกู้เงินยืม แล้วหลงลืมประเด็นสำคัญของความอยู่รอดและยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือ การปรับตัวหรือการพัฒนาองค์กรตลอดเวลา โดยเฉพาะการพัฒนาคน ผลิตภัณฑ์ และระบบการจัดการ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งการแสวงหาทางออกเพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืนเป็นโจทย์สำคัญที่ทั้งนักวิชาการ นักปฏิบัติและผู้นำชุมชนต่างต้องการค้นหา

จากงานวิจัยทั้งในเรื่องของการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดูเหมือนจะเป็นคำตอบที่สมบูรณ์ที่สุดของการสร้างและพัฒนาความได้เปรียบในการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความสมดุลลงตัวกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เพราะกรอบแนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นพลวัต การพัฒนาที่ลงตัว (Dynamic Optimum) ส่งผลทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องมี

การปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบัน เช่น การเปลี่ยนแปลงของความต้องการของลูกค้าที่รวดเร็ว ทำให้วงจรอายุของสินค้า (Product Life Cycle) ที่เดิมมีอายุเฉลี่ย ๓-๕ ปี สั้นลงเหลือเพียง ๑ ปี กล่าวคือถ้าหากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีการพัฒนาสินค้าก็จะส่งผลทำให้สินค้านั้นล้าสมัยและขายไม่ได้ ซึ่งพลวัตการพัฒนาที่ลงตัว (Dynamic Optimum) จากแนวคิดพอประมาณในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้กลายเป็นคำตอบที่สำคัญของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทันที หากผู้นำและคณะกรรมการของกลุ่มมีความเข้าใจที่ถ่องแท้ของปรัชญาดังกล่าว โดยเฉพาะการให้ความสำคัญการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งโดยไม่มีสัญญาณบอกเหตุ จึงทำให้หลาย ๆ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องปิดหรือหยุดดำเนินการ โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ขาดความตระหนัก (Awareness) ต่อการเปลี่ยนแปลงทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความยั่งยืน

สำหรับการพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความยั่งยืนให้ได้นั้น กลุ่มจำเป็นต้องมีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งตัวชี้วัดสำคัญของการมีความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร มีดังนี้ ๑) ชื่อเสียงขององค์กร ๒) ทรัพยากรทางการเงิน ๓) ต้องเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมที่ตนดำเนินการอยู่ ๔) ต้องมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่สูงกว่าคู่แข่ง เป็นต้น ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถบรรลุตัวชี้วัดดังกล่าว แม้จะทำให้มั่นใจได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นสามารถมีความมั่นคงก็จริง แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลาย ๆ กลุ่มถึงแม้จะสามารถบรรลุตัวชี้วัดหรือวัตถุประสงค์ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันดังกล่าวในข้างต้นได้ แต่ปัญหายังมิได้หมดไป ปัญหาที่ตามมา คือ การรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันให้มีอยู่ตลอดไป ซึ่งบ่อยครั้งที่กลับกลายเป็นประเด็นทางการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความยากมากกว่าการขึ้นเป็นผู้นำด้วยซ้ำ ดังนั้น ความยั่งยืนในบทความนี้ จึงหมายถึงการที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถดำเนินการนำพากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีอายุการดำเนินการที่ยาวนาน โดยที่สินค้าและบริการที่ได้รับการยอมรับทั้งในและนอกชุมชนอย่างแพร่หลาย นอกจากนั้นที่สำคัญ คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องมีการเปรียบเทียบกับตอนเริ่มต้นว่า มีความแตกต่างในทุกมิติในเชิงธุรกิจหรือไม่ รวมทั้งกลุ่มได้ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนหรือไม่ ซึ่งคำถามที่ผู้นำของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ ควรต้องเรียนรู้ เข้าใจ และตระหนักถึง กล่าวคือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นทำอย่างไรถึงได้สร้างกลุ่มจากเล็ก ๆ จนกระทั่งประสบความสำเร็จได้และที่สำคัญยังสามารถรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันและการเติบโตอย่างยั่งยืนได้

สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างยาวนาน ต้องประกอบด้วยการจัดการใน ๒ มิติ ดังนี้ มิติแรก ปรัชญาการจัดการ มิติที่สอง มีกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์

มิติแรก ปรัชญาการจัดการ เป็นปรัชญาทางการจัดการสร้างให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาสู่การพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืนประกอบด้วย ปรัชญาหลักสำคัญ ๔ ประการ ซึ่งมีความสอดคล้องลงตัวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกประเด็น คือ ๑) ใช้แนวคิดอนุรักษ์นิยมทางการเงิน (Financial Conservative) ๒) มีความระมัดระวังไว้กับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (Sensitivity to Changing Environment) ๓) มีความสามัคคี และให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์ (Cohesive and Strong Sense of Identity) ๔) มีความอดทนสูงต่อความคิดและไอเดียใหม่ ๆ (Tolerance to the new idea) โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

๑) ใช้แนวคิดอนุรักษ์นิยมทางการเงิน (Financial Conservative) จากการศึกษาและค้นคว้าพบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถดำเนินการและจัดการกลุ่มสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน จะมีคุณสมบัติที่เหมือนกันอย่างชัดเจนในเรื่องของการเงินและการลงทุน คือ จะมีการลงทุนที่มีความพอประมาณไม่ลงทุนเกินตัว หรือกล่าวง่าย ๆ คือไม่ยอมให้มีสัดส่วนของหนี้สินเกินมาตรฐาน จากการดำเนินงานและการตัดสินใจในลักษณะนี้เอง ส่งผลทำให้มีการเติบโตและมีความมั่นคงมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มุ่งขยายองค์กรจนเกินตัวเป็นผลทำให้เกิดความล้มเหลว ซึ่งในหลายกรณีที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องประสบกับการขาดทุนและในที่สุดก็ต้องหยุดดำเนินการ โดยการลงทุนที่เกินตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นตัวอย่างของการขาดวินัยทางการเงินที่แสดงถึงความไม่รู้จักประมาณตนหรือความพอประมาณ ความพอประมาณ (Moderation) คือ หนึ่งในคุณลักษณะของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่หมายถึง พลวัตการพัฒนาที่ลงตัว (Dynamic Optimum) ของการจัดสรรทรัพยากรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สมดุลและสอดคล้องกับการดำเนินงานขององค์กรภายใต้การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการขยายกำลังการผลิตที่ต้องมีการลงทุน ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการหรือผู้ผลิตต้องกระทำอย่างรอบคอบซึ่งก็เป็นหนึ่งในเงื่อนไขของกรอบความรู้ที่ใช้คุณสมบัติความมีเหตุผล (Reasonableness) เข้ามาบูรณาการ เพื่อการตัดสินใจที่ต้องมีเหตุผล มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ดังนั้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้พิสูจน์การนำมาใช้ของตัวแปรที่สำคัญในการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถพัฒนาสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้สามารถยืนยันได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ จะสามารถก้าวข้ามผ่านอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ต้องให้ความสำคัญกับหลักการดังกล่าว นอกจากนั้นผลการวิจัย พบว่ายังมีกลุ่มผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ที่มีการรวมตัวก่อตั้งกลุ่มในรูปแบบ

วิสาหกิจชุมชน เพื่อดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มบรรจุขวดและถังปิดสนิท และชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ คือ น้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ คือ จำหน่ายน้ำดื่ม โดยมีวิสัยทัศน์ (Vision) ร่วมกัน คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตและบริการน้ำดื่มที่ได้มาตรฐานเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับนักเรียน และคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย รวมถึงสมาชิกครัวเรือนในเขตพื้นที่ตำบลจำป่าหวาย และมีวัตถุประสงค์ระดับองค์กร (Corporate Objectives) คือ ๑) ต้องการให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่นักเรียนและคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) ต้องการจ่ายอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) ของกลุ่ม ร้อยละ ๕ ต่อปี หลังจากปีที่ ๒ ของการดำเนินการเป็นต้นไป ๓) ต้องการส่วนครองตลาด (Market share) ผลิตภัณฑ์น้ำดื่มในเขตพื้นที่บ้านสันกลาง จำนวน ๙๐ เปอร์เซ็นต์ โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญของกลุ่มประกอบไปด้วย ๔ เรื่องหลัก ดังต่อไปนี้ ๑) การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (Sustainability) ๒) การพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยของน้ำดื่ม (Quality & Safety) ๓) การพัฒนาด้านการผลิต (Operation Excellent) ๔) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร (People) สำหรับกลยุทธ์ด้านการเงินและบัญชี (Financial and Accounting Strategy) ทางกลุ่มผลิตน้ำดื่มได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ ดังนี้

ด้านการลงทุน (Investment) มีการกำหนดโครงสร้างการลงทุนในโรงงานน้ำดื่มของกลุ่ม

การจัดการเงินทุน (Finance) ทางกลุ่มผลิตน้ำดื่มได้กำหนดให้มีการจัดการเงินทุนระยะยาวโดยการเพิ่มส่วนของเจ้าของ โดยกำหนดให้มีการออกหุ้นสามัญเพิ่ม ซึ่งมีจำนวนหุ้นที่ขายได้ทั้งหมด ๔๘๕ หุ้น โดยมีคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวายถือหุ้นของกลุ่มจำนวนทั้งหมด ๖๖ หุ้น และสมาชิกของชุมชนบ้านสันกลางถือหุ้นของกลุ่ม จำนวนทั้งหมด ๔๑๙ หุ้น โดยมีมูลค่าหุ้น ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท ทางกลุ่มจึงสามารถจัดการเงินทุนระยะยาวโดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มได้จำนวนเงินทั้งหมด ๔๘๕,๐๐๐ บาท โดยจำนวนสมาชิกของกลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำป่าหวาย มีจำนวนทั้งหมด ๑๙๖ คน โดยมีคณะครูของโรงเรียนบ้านจำป่าหวายเข้าร่วมเป็นผู้ถือหุ้นของกลุ่ม จำนวนทั้งหมด ๘ คน และสมาชิกของชุมชนบ้านสันกลางเข้าร่วมเป็นผู้ถือหุ้นของกลุ่ม จำนวนทั้งหมด ๑๘๘ คน ไม่มีการก่อหนี้

๒) มีความระมัดระวังไวกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (Sensitivity to Changing Environment) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถเจริญเติบโต พัฒนาสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและสามารถรักษาไว้ได้นานนั้น ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดังที่นักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง ชาลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) ได้กล่าวไว้ว่า “สัตว์โลกที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้มาจนถึงวันนี้ไม่ใช่เป็นเพราะมีความแข็งแรงหรือมีความเฉลียวฉลาดกว่าสัตว์โลกอื่น ๆ แต่เป็นเพราะสัตว์เหล่านั้นมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด” ตัวอย่างในเรื่องนี้ที่ชัดเจน คือ ในขณะที่ไดโนเสาร์ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีขนาดใหญ่มีผลกระทก้างมาก แต่กลับสูญพันธุ์ไปแล้ว โดยเชื่อกันว่าสูญพันธุ์ไปเมื่อมีอุกกาบาตมาชนโลก

แต่ในเหตุการณ์เดียวกันกลับมีสัตว์ชนิดอื่นที่แข็งแรงน้อยกว่าและตัวเล็กมากกว่ากลับมีชีวิตยืนยาวมาได้จนกระทั่งถึงปัจจุบันสัตว์ชนิดนั้น คือ มด ซึ่งจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้นักวิชาการหันมาสนใจว่าเหตุใดมดซึ่งเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็กมากจึงสามารถมีวิวัฒนาการข้ามผ่านเวลามาได้นานนับพันปีจากการศึกษาพบว่ามดมีโสตประสาทที่ดีมากและโสตประสาทที่ว่านี้จะไวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เช่น จะพบว่าเมื่อมดมีการขนไข่มดแสดงว่าไม่นานจะมีฝนตกหรือน้ำท่วมแน่นอนและการจัดการของมดในการหาอาหารล้วนแล้วแต่บ่งบอกถึงความสามารถในการปรับตัวเอง ซึ่งจากแนวคิดนี้อธิบายได้อย่างชัดเจนด้วยคุณสมบัติของการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร (Self-Immunity) ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก็เช่นกัน การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการปรับตัวเตรียมตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตัวเองอยู่เสมอให้มีความร่วมสมัยกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง จึงเป็นกลยุทธ์ขององค์กรที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งการพัฒนาและเสริมสร้างองค์กรให้มีความสามารถ (Building a Capable Organization) ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากร (Competent Personnel) ความสามารถหลักและสมรรถภาพทางการแข่งขัน (Competency and Competitive Capability) และระบบการจัดการที่ดี (Effective Organization) เป็นสำคัญ ดังนั้นการเสริมสร้างองค์กรให้มีความสามารถ จึงเป็นงานลำดับแรกๆ ที่ผู้บริหารจะต้องทำก่อนงานอื่นทั้งหมดก่อนที่องค์กรจะนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ นอกจากนั้นแนวคิดในเรื่องความมุ่งมั่นเชิงกลยุทธ์ (Strategic Intent) ซึ่งเป็นหลักการในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญ ได้กล่าวไว้ว่าในขณะที่องค์กรมุ่งพยายามใช้ทรัพยากรของตนเองให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ในปัจจุบันซึ่งดูเป็นสิ่งที่มีความดีมีผลดี แต่การที่องค์กรมุ่งเฉพาะแต่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อตอบสนองความต้องการในปัจจุบันนั้นนับว่ายังไม่เพียงพอ เพราะองค์กรถูกสร้างขึ้นมาจากอนาคตด้วย ดังนั้นการที่องค์กรให้ความสำคัญเฉพาะปัจจุบันแต่เพียงอย่างเดียวทำให้องค์กรหลายแห่งต้องประสบกับปัญหาในการแข่งขันเพราะองค์กรไม่สามารถปรับตัวได้ ซึ่งแนวคิดความมุ่งมั่นเชิงกลยุทธ์ (Strategic Intent) จึงมุ่งความสำคัญไปที่การแสวงหาความสามารถและทรัพยากรใหม่ ๆ เสมอ เพื่อจะสร้างโอกาสให้กับองค์กรในอนาคต ซึ่งกิจกรรมเช่นนี้จะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้องค์กรสามารถสร้างความยั่งยืนได้ ซึ่งจะพบว่าแนวทางในการปฏิบัติขององค์กรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถพัฒนา พึ่งพาตนเองและดำเนินการได้อย่างยั่งยืน เป็นบทพิสูจน์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้เข้าใจหลักปรัชญาดังกล่าวได้ชัดเจนขึ้น คำว่าพอเพียง (Systematic & Dynamic Optimum) มิใช่การให้ความสำคัญกับปัจจุบันเท่านั้นแต่เป็นการมองถึงเหตุการณ์และผลที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต ซึ่งเท่ากับเป็นการก้าวข้ามผ่านข้อจำกัดของความรู้ที่มีอยู่ไปสู่ความรู้ความสามารถใหม่ ๆ ยิ่งไปกว่านั้นหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในเชิงพลวัต (Dynamic) ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าองค์กรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะพัฒนาสู่ความยั่งยืนได้นั้น พบว่า

จากการศึกษาบทความวิจัยของโครงการพลังแผ่นดิน : กรณีศึกษาด้านธุรกิจ ชุมชน มูลนิธิบูรณะชนบท แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ยังได้กล่าวและสรุปผลไว้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ประการ โดยที่ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยความเป็นเจ้าของร่วม การใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีบุคลากรแกนนำ สมาชิกที่เข้มแข็ง รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิก และการจัดการ นอกจากนี้ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนของการพัฒนา ประกอบด้วยศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เครือข่ายแห่งการพัฒนา และการให้สวัสดิการ เมื่อมีการรวมกลุ่มในช่วงแรกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมักประสบ ปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตลาด การได้รับการสนับสนุน ซึ่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนจะทำให้เกิดการพัฒนาศูความเข้มแข็งได้ โดยที่แผนของชุมชนที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเป็น แนวทางนั้น จะสามารถทำให้สมาชิกของชุมชนสามารถมองเห็นแนวทางของกลุ่มตนเองได้อย่างชัดเจน เช่น กลุ่มแม่บ้านท่าทราย ๑๖๙ หมู่ ๑ ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ซึ่งกลุ่มได้มีการ ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ๑) กลุ่มแชมพูสมุนไพร มะกรูด ดอกอัญชัน วานหางจระเข้ และ ขมิ้นชัน ๒) กลุ่มทำน้ำพริกแกง โดยนำผิวมะกรูดที่เหลือจากการสกัดทำแชมพู มาใช้ประโยชน์ และสามารถ เสริมรายได้เพิ่มขึ้น โดยจำหน่ายในตลาดในชุมชนท่าทราย และในจังหวัดชัยนาท ๓) กลุ่มผู้ปลูก วานหางจระเข้ โดยมีการสนับสนุนให้ปลูกวานหางจระเข้กันมากขึ้น เล็งเห็นว่าวานหางจระเข้สามารถนำมา ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตครีมขวดผมของกลุ่มแม่บ้าน และในอนาคตสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ที่สร้างประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มได้ จึงได้มีกลุ่มผู้ปลูกวานหางจระเข้ เพื่อสร้างรายได้ให้ผู้ ที่ปลูกวานหางจระเข้และนำมาขายให้กับกลุ่ม ๔) กลุ่มจักสาน มีการจักสานภายในหมู่บ้านอยู่แล้ว แต่เนื่องจากลายที่ทำไม่ทันสมัย ทางผู้นำกลุ่มจึงหาคนมาช่วยสอนให้ เพื่อเป็นอาชีพเสริมอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งหลังจากการรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านท่าทรายทำให้มีอาชีพเสริมส่งผลให้ครอบครัว ชีวิตความเป็นอยู่ ของสมาชิกในหมู่บ้านดีขึ้นจากการที่มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งตนเอง และการที่ชุมชนมีความเข้มแข็ง ทำให้สามารถพัฒนาชุมชนด้วยตัวเอง ไม่ต้องรอคอยความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งในปัจจุบันหลังจากที่ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทำให้มีรายได้มาช่วยเหลือพัฒนา หมู่บ้าน เพราะกลุ่มจะจัดสรรกำไร ประมาณ ๕% นำมาช่วยสังคม เช่น ให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้าน และนอกจากนี้ยังช่วยเหลืองานบุญ งานกุศลต่าง ๆ และที่สำคัญทำให้ สมาชิกในชุมชนเห็นถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติท้องถิ่น รู้จักนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ และยังทำให้มีทักษะในการประกอบอาชีพค้าขายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้กลุ่มยังกลายเป็นแหล่ง ให้ความรู้ให้การอบรมด้านอาชีพแก่กลุ่มที่สนใจทั่วไป นอกจากนี้อีกประการหนึ่ง คือ การพัฒนาด้าน การท่องเที่ยว โดยมีโครงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรที่เขาสรรพยาและการส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้าน

ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งปรากฏว่าสินค้ากลุ่มแม่บ้านท่าทรายได้รับการเผยแพร่ไปสู่ต่างประเทศ จากชาวต่างประเทศ ที่เดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดชัยนาท ได้ซื้อสินค้าไปใช้และเป็นที่น่าสนใจในคุณภาพ จึงได้สั่งซื้อไปใช้ยังประเทศของตนกลายเป็นสินค้าชุมชนจากชัยนาทสู่ต่างประเทศ

๓) มีความสามัคคี และให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์ (Cohesive and Strong Sense of Identity) คุณลักษณะที่สำคัญของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สามารถดำเนินการและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน อีกประการหนึ่ง คือ ความสามัคคี ความตั้งใจ และความมุ่งมั่นของสมาชิกทุก ๆ คนในกลุ่ม ที่สำคัญกว่านั้น คือ การสร้างความสัมพันธ์กับสังคมนอกข้างที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนดำเนินการอยู่ (Ability of build a shared community) ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประยุกต์ใช้คุณสมบัตินี้ในการจัดการเชิงกลยุทธ์ได้สร้างให้กลุ่มประสบความสำเร็จและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น โรงงานแปรรูปยางพารา เริ่มต้นก่อตั้งกลุ่ม ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ มีการรวมกลุ่มกันขึ้น โดยมีจำนวนสมาชิก ๑๒ คน ก่อตั้งโรงงานแปรรูปยางไม้เรียงขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ การผลิตยางออกมาให้มีคุณภาพอย่าง สม่าเสมอ ตรงกับความต้องการของตลาดให้ได้มากที่สุด ลดต้นทุนการผลิตของชาวสวน จากปัญหาที่ ชาวตำบลไม้เรียงพบส่วนใหญ่ คือ ราคาขายที่ขึ้นและลง ตามกระแสตลาด จนเกิดการรวมกันของชาวบ้าน หาแนวทางแก้ไขปัญหาราคายาง ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งจากการร่วมมือกัน สามารถสร้างโรงงานเพื่อทำหน้าที่รวบรวมน้ำยางพาราของสมาชิก เพื่อนำมาแปรรูป ตามความต้องการของตลาดหรือตามปริมาณการสั่งซื้อของพ่อค้าผู้ส่งออก ซึ่งบุคคลผู้หนึ่งที่เป็นผู้นำทาง ความคิดของชุมชน คือ นายประยงค์ รณรงค์ ผู้ซึ่งมีส่วนอย่างมากและเป็นกลไกสำคัญของการทำางอื่น ๆ ของชุมชนทำให้ชุมชนไม้เรียงมีเครือข่ายที่โยงใยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้ อาทิเช่น เครือข่ายยางพารา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ร่วมกันทำแผนแม่บทการพัฒนายางพาราไทย เครือข่ายยมนา ซึ่งเป็นเครือข่าย ที่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช งานของเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ โรงงานทำแป้ง ขนมหิน ที่อำเภอพรหมคีรี โรงอบข้าว และโรงสีของชาวนาในกลุ่มน้ำปากพาง และห้องเย็นเก็บผลไม้ อีก ๒ โรง เห็นได้ว่าชุมชนไม้เรียงมีความเชื่อมโยงในเครือข่ายของวิสาหกิจชุมชนในระดับที่เข้มแข็งมาก มีรูปแบบเครือข่ายเพิ่มขึ้น และพร้อมที่จะขยายเพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป และกลุ่มผลิตน้ำดื่ม โรงเรียนบ้านนาพาหวย ตำบลจำปาหวย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ที่ดำเนินการก่อตั้งและ มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชน แม้ไม่เป็นผู้ถือหุ้นของกลุ่ม โดยที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ เหล่านี้ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและแบ่งปันความสำเร็จของกลุ่มกับสังคมนอกข้าง จากแนวคิดที่เป็นแนวปฏิบัติ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวจะเห็นได้ชัดว่าสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน สติปัญญาและ แบ่งปัน จากกรอบแนวคิดนี้เองที่ทำให้พบว่าการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความยั่งยืนองค์ประกอบต่าง ๆ

เหล่านี้ มีความสำคัญมากโดยเฉพาะการแบ่งปัน ซึ่งในปัจจุบันได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากในรูปของการให้ความรับผิดชอบต่อสังคมที่องค์กรควรให้ความสำคัญ ทั้งนี้ไม่จำกัดเฉพาะการรับผิดชอบต่อสังคมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในเชิงลบเท่านั้น แต่เป็นการช่วยเหลือตอบแทน สร้างคุณประโยชน์ให้เกิดขึ้น การคืนกำไรให้กับสังคมมีได้ในหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งทั้งนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการดังกล่าวจะได้รับการยอมรับจากชุมชนนั้น ๆ และที่สำคัญต้องเป็นเงินที่ได้มาจากการดำเนินการที่ซื่อสัตย์สุจริต ที่ผ่านการดำเนินงานที่อาศัยความซื่อสัตย์ ความอดทน โดยใช้สติปัญญาในการได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองนั้น ๆ

๔) มีความอดทนสูงต่อความคิดและไอเดียใหม่ ๆ (Tolerance to the new idea) ในอดีตบ่อยครั้งที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนรู้สึกสะอึกสะอื้นกับการจัดการแบบเดิม ๆ ยิ่งโดยเฉพาะแนวคิดเดิมที่เคยประสบความสำเร็จในการนำพากลุ่มหรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างมาก จากสาเหตุนี้เองที่ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนละเลยการพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนา ที่มากกว่านั้น คือ นอกจากไม่พยายามหาแนวทางใหม่ ๆ แล้ว ยังไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่นำเสนอโดยผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งการจัดการด้วยวิธีการดังกล่าวจะนำพาให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขาดการพัฒนา โดยเฉพาะการแสวงหานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับกลุ่มของตนเอง ซึ่งในทางตรงกันข้ามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรหรือกลุ่มอยู่ตลอดเวลา โดยการเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งจากสมาชิกของกลุ่ม รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า ทำให้มีการพัฒนาสินค้าใหม่ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า ก่อให้เกิดยอดขายที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลประโยชน์ประกอบการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดีขึ้นตามไปด้วย แต่สถานการณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลาย ๆ องค์กรในปัจจุบันกลับเจอปัญหาเร่งด่วนในขณะนี้ คือ เมื่อต้องเผชิญภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายกลุ่มรวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นพี่เลี้ยงไม่สามารถปรับกระบวนการหรือวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ทำให้ประสิทธิภาพขาดทุนและจำเป็นต้องปิดตัวลงไป เพราะที่ผ่านมาหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐมักจะเข้าไปส่งเสริมให้กลุ่มผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายโดยที่ไม่มีการวางแผนทางการตลาดมาก่อน ดังมี คำกล่าวที่ว่า “การส่งเสริมให้ชาวบ้านผลิตนั้นง่าย แต่ให้ขายดีนั้นยาก ขายไม่ออกก็เจ๊ง คนเจ๊งคือชาวบ้านไม่ใช่หน่วยงานราชการที่ไปส่งเสริม” เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะของผู้บริโภคชาวไทยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากผักตบชวาของกลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตจังหวัดพะเยา ว่า ควรมีการพัฒนาในรูปแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ไม่ใช่ลอกเลียนแบบมาจากกลุ่มอื่น ๆ และควรมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน ดังนั้น โอกาสอยู่รอดและเติบโตได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรหรือกลุ่มอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะทางด้านการตลาด สามารถนำมาใช้เป็นบทพิสูจน์ความร่วมมือของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขันแบบยั่งยืน ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยคุณสมบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความมีเหตุผลในการพิจารณาจากเหตุปัจจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เพื่อมุ่งหาทางในการพัฒนาสินค้าโดยใช้ความรอบรู้ที่ประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ มาพัฒนาให้เกิดเป็นสินค้าใหม่ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่ม และจากการนำแนวคิดนั้นมาพัฒนา สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองในการพัฒนาการแข่งขัน โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หรือพลวัตการพัฒนาที่ลงตัว (Dynamic Optimum) จะทำให้กลุ่มเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าที่ไม่เฉพาะแต่ในปัจจุบัน แต่จะช่วยให้กลุ่มก้าวข้ามผ่านสนามการแข่งขัน ไปสู่กลุ่มที่มีการเจริญเติบโตและยั่งยืนอย่างร่วมสมัย โดยเฉพาะในโลกยุคโลกาภิวัตน์ภายใต้กรอบการค้าเสรีที่ทุกฝ่ายให้ความสนใจ นอกเหนือจากสินค้าและบริการที่เป็นเลิศแล้ว ความรับผิดชอบต่อสังคมที่องค์กรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดำเนินการอยู่ได้กลายเป็นประเด็นสำคัญที่กลุ่มต้องคำนึงถึง ซึ่งจะพบว่าในการตอบสนองความคาดหวังในเรื่องดังกล่าวมีปรากฏอยู่อย่างชัดเจนในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกือบทั้งสิ้น

มิติที่สอง มีกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนในปัจจุบัน สำหรับเรื่องของการจัดการที่ร่วมสมัยดูเหมือนกับว่าจะจะเป็นสิ่งที่กลุ่มต้องให้ความสำคัญอย่างมาก ซึ่งในความร่วมสมัยนั้นหากบูรณาการกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ เข้ารวมไว้ด้วยกันก็จะยิ่งเป็นการทำให้แน่ใจได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะก้าวสู่การพัฒนาได้อย่างยั่งยืน การจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นคำที่ใช้ในทางการทหารที่ให้ความสำคัญกับการรับรู้ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ของฝ่ายตรงกันข้าม โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์ถึงสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ในอาณาบริเวณที่ต้องทำการรบด้วยความรอบคอบของหน่วยทหาร ซึ่งจะทำให้มีโอกาสมีชัยชนะได้มากกว่า จากความสำเร็จดังกล่าวนี้วิชาการทางด้านการจัดการ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการองค์กรธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับข่าวสารข้อมูลทั้งในระดับกว้างและในระดับลึกของสถานการณ์ และปัจจัยตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อมเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่เหนือกว่าจากทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ ดังนั้นความรู้ทางด้านการจัดการโดยเฉพาะกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ จึงมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดการเชิงกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์กลยุทธ์ นโยบาย รวมไปถึงการติดตามและประเมินผลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ หรือเป็นการตอบคำถามว่า ทำไปทำไม เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำหน้าที่เป็นองค์กรที่ช่วยสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตลอดจนถึงประเทศชาติ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องพึงตระหนักไว้ว่าสิ่งที่ได้กำหนดไว้นั้น เช่น วิสัยทัศน์ ภารกิจ และวัตถุประสงค์ไม่ได้มีลักษณะคงที่เสมอไปแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง หากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องการความสำเร็จหรือพลิกฟื้นวิกฤติให้เป็นโอกาสได้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องกำหนดและเลือกใช้กลยุทธ์หรือวิธีการที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบอยู่ ซึ่งการกำหนดและเลือกใช้กลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสมนั้นต้องมีความรู้

ความเข้าใจในการจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การกำหนดล่วงหน้าเกี่ยวกับการตัดสินใจ และการปฏิบัติการในระยะยาวของการจัดการองค์กร รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ สำหรับการจัดการกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Process) ประธานและคณะกรรมการบริหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะต้องเป็นผู้ริเริ่มและจัดกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Corporate Mission) วัตถุประสงค์หลัก (Corporate Objectives) รวมถึงการกำหนดกลยุทธ์ (Strategies) และนโยบาย (Policy) ของกลุ่มอย่างเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการบริหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน คือ ใช้การวางแผนแบบมีส่วนร่วม จึงจะทำให้ภารกิจต่าง ๆ ดังกล่าวมีความสมบูรณ์และประสบผลสำเร็จ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ คือ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) และต้องนำไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) และทำการควบคุมติดตามประเมินผลงาน (Evaluation and Control) ให้ประสบความสำเร็จตามแผนที่ได้กำหนดไว้จึงจะถือว่าประธานและคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการจัดการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นหน้าที่สำคัญของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ต้องมีการกำหนดทิศทางและการบริหารงาน ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ มีความจำเป็นที่ต้องวางแผนมากขึ้นเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนในอนาคต ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถแสวงหาโอกาสและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวหรือในทุกระดับของการจัดการ โดยยึดหลักของการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งในกระบวนการวางแผนและการจัดการเชิงกลยุทธ์มี ๓ คำถามที่ผู้วางแผนต้องค้นหาคำตอบ ดังต่อไปนี้

๑. ปัจจุบันการดำเนินงานของธุรกิจเป็นอย่างไรหรืออยู่ที่ใด? (Where are we now?) ซึ่งในการหาคำตอบดังกล่าวจะต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Analysis) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่อันก่อให้เกิดโอกาสหรืออุปสรรคในการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เช่น มีผลกระทบต่อความต้องการของสินค้าและบริการ (Market Demand) หรือผลกระทบต่อต้นทุนและค่าใช้จ่าย การวิเคราะห์การแข่งขันระดับตลาดหมู่บ้าน และคู่แข่งระดับตลาดใหญ่ทำให้ทราบผลกระทบจากคู่แข่งทั้งปัจจุบัน คู่แข่งขันรายใหม่ที่จะเข้ามาในอนาคต ทำให้ทราบข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการแข่งขัน มีผลกระทบต่อส่วนครองตลาด (Market Share) นโยบายของรัฐ และนโยบายหน่วยงานราชการท้องถิ่นในประเด็นของการสร้างความเข้มแข็งการทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการสนับสนุนเอื้ออำนวยที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายและกำไร ตลอดจนความอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่วนการวิเคราะห์

การบริหารงานภายใน (Internal Analysis) เพื่อพิจารณาจุดเด่น (Strengths) และจุดด้อย (Weaknesses) ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำให้ทราบความสามารถภายในของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนว่ามีศักยภาพเพียงใดที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ โดยการวิเคราะห์ตามหน้าที่งาน (Functional Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์หรือประเมินประสิทธิภาพ และความสามารถภายในของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอาจจะประเมินใน ๒ ประเด็นดังนี้

๑) การประเมินเพื่อชี้วัดความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มในกระบวนการจัดการ ๗ ประการ ดังนี้ ๑) การจัดการองค์การ ๒) การจัดการการเงิน ๓) การจัดการการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเทคนิคการผลิต ๔) การจัดการวัตถุดิบ ๕) การจัดการการตลาด ๖) การบริหารการจ้างงาน ๗) การจัดการสวัสดิการชุมชน และในประเด็นของความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนของทุนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒) ประเมินความคิดเห็นของผู้ถือหุ้นที่มีต่อการจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการกลุ่ม โดยพิจารณาจากความพอใจในการดำเนินงานและความพอใจในการเข้าร่วมงานของคณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งผลลัพธ์จากการตอบคำถาม ปัจจุบันการดำเนินงานของธุรกิจเป็นอย่างไร คือ การหาจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อนำมาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาและกำหนดกลยุทธ์ สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒. ในอนาคตต้องการไปที่ใด (Where do we want to be?) เป็นคำถามที่ ๒ ที่ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะต้องถามตัวเองว่าต้องการให้กลุ่มเป็นอย่างไรในอนาคต เพราะจากการวิเคราะห์โอกาส อุปสรรค และจุดเด่น จุดด้อย ทำให้ประธานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถกำหนดทิศทางของกลุ่มในอนาคตได้โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) กุญแจแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) และกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) เช่น กลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตและบริการน้ำดื่มที่ได้มาตรฐานเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับนักเรียน และคณะครูของโรงเรียนบ้านจำปาหวาย รวมถึงสมาชิกครัวเรือนในเขตพื้นที่ตำบลจำปาหวาย และมีวัตถุประสงค์ระดับองค์การ คือ ๑) ต้องการให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่นักเรียนและคณะครูของโรงเรียนบ้านจำปาหวาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) ต้องการจ่ายอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นของกลุ่ม ร้อยละ ๕ ต่อปีหลังจากปีที่ ๒ ของการดำเนินการ เป็นต้นไป ๓) ต้องการส่วนครองตลาดผลิตภัณฑ์น้ำดื่มในเขตพื้นที่บ้านสันกลาง จำนวน ๕๐ เปอร์เซ็นต์

๓. ทำอย่างไรจึงจะถึงจุดที่เราต้องการ (How will we get there?) เมื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแล้ว ขั้นตอนถัดไปก็คือการกำหนดกลยุทธ์ ซึ่งโดยทั่วไปกลยุทธ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะสามารถเลือกใช้สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับดังต่อไปนี้

๑) กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) คือ แผนหลักหรือแผนแม่บท ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางของการจัดการ และกำหนดแผนงานต่าง ๆ สำหรับองค์กร ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อความอยู่รอดและความเจริญเติบโตองค์กรจำเป็นต้องเลือกแนวทางในการดำเนินงานที่เหมาะสม จึงจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้

๒) กลยุทธ์ระดับธุรกิจ (Business Strategy) คือ แผนที่มุ่งปรับฐานะการแข่งขันของสินค้าบริการหรือหน่วยธุรกิจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Business Unit : SBU) บางครั้งอาจเรียกว่ากลยุทธ์การแข่งขัน (Competitive Strategies) ซึ่งผู้บริหารระดับกลาง หรือระดับหน่วยธุรกิจจะมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงสถานะของการแข่งขันของหน่วยธุรกิจ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวาย มีการกำหนดกลยุทธ์ระดับธุรกิจ คือ กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน (Overall Cost Leadership Strategy) นอกจากนั้นทางกลุ่มได้ร่วมกันกำหนดและลงมือปฏิบัติตามกลยุทธ์ระดับหน้าที่หรือระดับปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) กลยุทธ์ระดับหน้าที่หรือกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ (Functional Strategy) คือ แผนปฏิบัติที่มุ่งเพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหรือเรียกว่าแผนปฏิบัติ (Action Plan) ซึ่งจะต้องระบุอย่างชัดเจนถึงการกระทำต่าง ๆ ที่จะต้องให้มีขึ้นเพื่อการปฏิบัติให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของงานขององค์กร เช่น กลุ่มผลิตน้ำดื่มโรงเรียนบ้านจำปาหวายได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกลุ่มประกอบไปด้วย ๔ เรื่องหลักดังนี้ ๑) การพัฒนา เพื่อความยั่งยืน ๒) การพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยของน้ำดื่ม ๓) การพัฒนาด้านการผลิต ๔) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร นอกจากนั้นทางกลุ่มได้ร่วมกันกำหนดและลงมือปฏิบัติตามกลยุทธ์ระดับหน้าที่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

การพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของประเทศไทยต้องมีการพัฒนาการจัดการของกลุ่มอย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ซึ่งการพัฒนาการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ต้องประกอบด้วย การจัดการใน ๒ มิติ ดังนี้ คือ ๑) มีปรัชญาการจัดการ ซึ่งแนวคิดที่เป็นปรัชญาทางการจัดการสร้างให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาสู่การพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ปรัชญาหลักสำคัญ ๔ ประการดังนี้

ใช้แนวคิดอนุรักษ์นิยมทางการเงิน มีความระมัดระวังกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีความสามัคคีและให้ความสำคัญกับการสร้างเอกลักษณ์ และมีความอดทนสูงต่อความคิดและไอเดียใหม่ ๆ และมีกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์เพราะมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ นโยบาย รวมไปถึงการติดตามและประเมินผลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ หรือเป็นการตอบคำถามว่าทำไปทำไม เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำหน้าที่เป็นองค์กรที่ช่วยสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตลอดจนถึงประเทศชาติ ดังนั้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องกำหนดและเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกันเพื่อจะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่กลุ่มต้องการ ซึ่งกลยุทธ์ขององค์กรมี ๓ ระดับดังนี้ ๑) กลยุทธ์ระดับองค์กร คือ แผนหลักหรือแผนแม่บทซึ่งเป็นกรอบและทิศทางของการจัดการในภาพรวม ๒) กลยุทธ์ระดับธุรกิจ คือ แผนที่มุ่งปรับฐานะการแข่งขันของสินค้าหรือกลยุทธ์การแข่งขัน และ ๓) กลยุทธ์ระดับหน้าที่ คือ แผนปฏิบัติ ที่มุ่งเพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหรือเรียกว่าแผนปฏิบัติ ดังกล่าวมาแล้วแล้วแต่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน^๑

วิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจชุมชนประเภทหนึ่งที่ประกอบกิจการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการบนพื้นฐานของการใช้ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและ ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน โดยรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนประกอบด้วย บุคคลธรรมดา ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคล ที่มีใช้นิติบุคคล และนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัท มหาชนจำกัด วิสาหกิจชุมชนไม่ว่ารูปแบบใด มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามที่ประมวลรัษฎากรได้กำหนดไว้

รัฐบาลได้มีนโยบายที่ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเศรษฐกิจ พื้นฐานของสังคมชนบทให้สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เป็นองค์กรทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างยั่งยืน และมีศักยภาพที่จะเติบโตเป็น SMEs ต่อไปได้ในอนาคต จึงได้มี มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับวิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้ นิติบุคคล ซึ่งมีเงินได้ไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาทต่อปี มาตั้งแต่ปีภาษี พ.ศ. ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน

ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มีลักษณะสำคัญดังนี้

๑. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
๒. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน แรงงานในชุมชนเป็นหลัก
๓. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
๔. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
๕. มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
๖. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
๗. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

การจดทะเบียน การต่ออายุ การเลิกประกอบกิจการ

การจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์ขอจดทะเบียนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นกิจการที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการพัฒนา และ แก้ไขปัญหาของชุมชน

^๑คู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน กรมสรรพากร กันยายน ๒๕๖๐

๒. เป็นกิจการที่ดำเนินการหรือประสงค์จะดำเนินการร่วมกันในชุมชน โดยคณะบุคคลที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล และประกอบด้วยสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในชุมชนไม่น้อยกว่า ๗ คน โดยบุคคลดังกล่าวต้องไม่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน

๓. เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้เพื่อการพึ่งพาตนเองเพื่อประโยชน์สุขของคนในชุมชน

๔. เป็นกิจการที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากการจดทะเบียน

วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว จะได้รับสิทธิประโยชน์ดังนี้

๑. ได้รับการรับรองตามกฎหมาย

๒. มีสิทธิขอรับการส่งเสริม สนับสนุน จากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๓. มีสิทธิได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนากิจการตามมาตรการที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจัดให้มี โดยเป็นการพัฒนาเพื่อให้วิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิจึงมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงขึ้น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคง แก่กิจการวิสาหกิจชุมชน และเพื่อให้สินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชนเป็นที่เชื่อถือ

สถานที่รับจดทะเบียน

สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรกิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรในกรุงเทพมหานคร และหากท้องที่ใดในกรุงเทพมหานครไม่มีสำนักงานเกษตรเขต ให้สำนักงานเกษตรเขตใกล้เคียงเป็นสำนักงานรับจดทะเบียน

เอกสารหลักฐานประกอบการขอจดทะเบียน

กรณีเป็นนิติบุคคล

๑. ชื่อวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะจัดตั้ง พร้อมทั้งตั้ง

๒. ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทน

๓. ชื่อและที่อยู่ของสมาชิก

๔. กิจการที่วิสาหกิจชุมชนมีความประสงค์จะดำเนินการ

๕. สำเนาเอกสารแสดงวัตถุประสงค์ ระเบียบ หรือข้อบังคับ

๖. สำเนาบัญชีรายชื่อคณะกรรมการดำเนินการปัจจุบัน

๗. สำเนามติของคณะกรรมการดำเนินการหรือมติของที่ประชุมใหญ่

กรณีไม่เป็นนิติบุคคล

๑. ชื่อวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะจัดตั้ง พร้อมทั้งตั้ง
 ๒. ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
 ๓. รายชื่อและที่อยู่พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของสมาชิก
 ๔. กิจการที่วิสาหกิจชุมชนมีความประสงค์จะดำเนินการ
 ๕. หนังสือให้ความยินยอมของสมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด หรือสำเนามติที่ประชุมซึ่งมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนแทน
- วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว ให้มีคำว่า “วิสาหกิจชุมชน” อยู่หน้าชื่อ วิสาหกิจชุมชน นั้น

การต่ออายุการเป็นวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ต้องแจ้งความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน โดยแจ้งความประสงค์พร้อมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และหากวิสาหกิจชุมชนใดไม่แจ้งความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปเป็นเวลา ๒ ปีติดต่อกัน ให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจชุมชนนั้นแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และเมื่อล่วงพ้นเวลาดังกล่าว ให้กรมส่งเสริมการเกษตรถอนชื่อวิสาหกิจชุมชนนั้นออกจากรายทะเบียน

การเลิกประกอบกิจการ

วิสาหกิจชุมชนใดประสงค์จะเลิกกิจการ ให้ผู้มีอำนาจทำการแทน โดยแจ้งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เลิกกิจการ

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน

๑. บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ตกลงเข้ากันเพื่อการทำกิจการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์แบ่งปันกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ
- คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ตกลงเข้ากันเพื่อการทำกิจการร่วมกัน โดยไม่มีวัตถุประสงค์แบ่งปันกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ

๒. นิติบุคคล ประกอบด้วย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน โดยหุ้นส่วนทุกคนไม่จำกัดความรับผิด และต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน หุ้นส่วนมีทั้งจำกัดความรับผิดและไม่จำกัดความรับผิด และต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บริษัทจำกัด หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ถือหุ้นรับผิดในหนี้ต่าง ๆ ไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนลงทุน และต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บริษัทมหาชนจำกัด หมายถึง บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ให้ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดจำกัดไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าประสงคเช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

หน้าที่ทางภาษีของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนเป็นกิจการของชุมชนที่สร้างรายได้ และก่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน วิสาหกิจชุมชนจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร ซึ่งจะเสียภาษีประเภทใดขึ้นอยู่กับรูปแบบและธุรกรรมของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ เมื่อวิสาหกิจชุมชนได้ดำเนินการขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว วิสาหกิจชุมชนมีหน้าที่ทางภาษี ดังนี้

๑. ขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
๒. จัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย
๓. ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษี

การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี

วิสาหกิจชุมชนที่ยังไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร จะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ดังนี้

๑. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล ที่มีใช้นิติบุคคล จะต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ด้วยแบบ ล.ป.๑๐.๒ ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาตั้งอยู่ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มีเงินได้พึงประเมิน

๒. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ให้ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลนั้น โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

สรุปข่าวการผลักดันวิสาหกิจชุมชนเป็นนิติบุคคล และวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ปี ๒๕๖๑*

ว่าที่ร้อยตรี ดร.สมสวย ปัญญาสิทธิ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรกล่าวว่า การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในโอกาสนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้ ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนสามารถถือครองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ในนามนิติบุคคล สามารถเปิดบัญชีและกู้เงินในฐานะวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการรับบริการจากรัฐในการขอขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือ ขอเครื่องหมาย ออย. และได้สิทธิเรื่องภาษีในนามนิติบุคคล

“จากวิสาหกิจชุมชนประมาณ ๘๕,๐๐๐ แห่ง มีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประมาณ ๕๐๐ แห่ง โดยอาศัยข้อกำหนดอื่นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการและการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนในการจดทะเบียน กรมส่งเสริมการเกษตรเล็งเห็นถึงความสำคัญของข้อจำกัดนี้จึงมุ่งมั่นผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศสามารถเข้าถึงบริการจากรัฐและแหล่งเงินทุนได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนากิจการให้มีความก้าวหน้า เกิดความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน”

วิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ปี ๒๕๖๑

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการตัดสินรางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ซึ่งมีคุณเอ็นนู ซื่อสุวรรณ เป็นประธาน ได้มีการประชุมพิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน ที่เหมาะสมกับรางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ปี ๒๕๖๑ ทั้ง ๓ รางวัล ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการคัดเลือกมีดังนี้

รางวัลวิสาหกิจชุมชนประเภท บริการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนบ้านนาติน จังหวัดกระบี่ซึ่งเป็นการรวมตัวของชาวชุมชนบ้านนาติน หมู่ที่ ๔ ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เมื่อปี ๒๕๓๐ บ้านนาตินเป็นชุมชนมุสลิม มีอาชีพหลัก คือ การเกษตร และประมง สมาชิกมีความต้องการสร้างงาน สร้างรายได้เพิ่ม โดยเฉพาะอาชีพจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยอาศัยทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ วิถีมุสลิม และการดำรงชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ วิสาหกิจชุมชนบ้านนาติน ยังได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในเรื่องการจัดการท่องเที่ยว เช่น การได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สนับสนุนให้พัฒนา

* “การผลักดันวิสาหกิจชุมชนเป็นนิติบุคคล ส่งเสริมเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการภาครัฐ,” สยามรัฐออนไลน์, ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑, ภายได้ “ข่าวเกษตร,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑, จาก <https://siamrath.co.th/n/37782> และ “วิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ปี ๒๕๖๑,” มูลนิธิสัมมาชีพ

เป็นหมู่บ้าน CIV (Creative Industry Village) วิสาหกิจชุมชนบ้านนาตั้น คุณบัญชา แขวงหลี เป็นประธาน กลุ่ม มีสมาชิก ๑๑๙ คริวเรือน ๒๐๘ คน

ด้านรางวัลประเภท ออมทรัพย์และสวัสดิการ ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสระยายชี จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๒๕ จากการรวมตัวของชาวชุมชนตำบลเนินปอ หมู่ที่ ๕ และ ๖ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนาข้าว ประสบปัญหาเรื่องเงินทุน ในการประกอบอาชีพ จึงมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นจากมติเวทีประชาคมหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ การผลิตบ้านยายชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิก สร้างความสามัคคีในชุมชน และเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ และขยายไปสู่กิจการสร้างรายได้ในรูปแบบอื่น ๆ ของชุมชน แรกเริ่ม กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสระยายชี มีสมาชิก ๗๔ คน มีเงินออมครั้งแรก ๒,๔๐๐ บาท ปัจจุบันมี สมาชิก ๑,๔๗๕ คน ครอบคลุมทุกครัวเรือนในหมู่ที่ ๕ และ ๖ มีครัวเรือนประมาณ ๕๐๐ ครัวเรือน และมี เงินสะสมสะสม ๔๒,๗๗๖,๗๑๓ บาท

รางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ ประเภท การผลิตเกษตรหรือการแปรรูป ได้แก่ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนชีววิถี ตำบลน้ำเกีฮื่น อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน เริ่มต้นดำเนินกิจการเมื่อปี ๒๕๕๐ เป็นธุรกิจ ชุมชนที่สร้างประโยชน์ด้วยการนำสมุนไพร ที่มีในท้องถิ่นมาเป็นวัตถุดิบ เครื่องสำอางสมุนไพร เริ่มจาก สมาชิก ๗๙ คน ปัจจุบันมีสมาชิก ๗๐๐ คน มีคณะกรรมการ ๒๐ คน พนักงาน ๓๐ คน

ส่วนใหญ่ปลูกสมุนไพรเพื่อนำมาจำหน่ายเป็นรายได้เสริม เช่น ดอกอัญชัน มะกรูด มะเฟือง ขมิ้น ใพล ผักเชียงดา โดยกลุ่มนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ประเภทแชมพู สบู่ ครีมนวด โลชั่นบำรุงผิว สบู่เหลว และอื่น ๆ และยังผลิตชาสมุนไพร เช่น ชาเชียงดา สามารถนำรายได้สู่ชุมชนเพิ่มโอกาสให้คนในท้องถิ่น มีงานทำ

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานคณะกรรมการมูลนิธิสัมมาชีพ มีคำสั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒ คณะ เพื่อดำเนินการจัดให้มีรางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ ประจำปี ๒๕๖๑ ได้แก่ คณะกรรมการตัดสิน รางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ โดยมีนายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ เป็นประธาน และคณะกรรมการสรรหา รางวัลวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสัมมาชีพ โดยมีนายสมพร ใช้บางยาง เป็นประธาน

ปรากฏว่า มีผู้สมัครทั้งสิ้น จำนวน ๖๑ วิสาหกิจ แบ่งเป็น (๑) ด้านออมทรัพย์ กลุ่มสวัสดิการ จำนวน ๔ ราย (๒) ด้านการบริการ การท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน ๘ ราย และ (๓) ด้านการผลิต เกษตร หรือการแปรรูป จำนวน ๔๙ ราย

นอกจากนี้ยังมีคณะทำงานชุดกลั่นกรองรางวัลวิสาหกิจมี ดร.สุนทร คุณชัยมั่ง เป็นประธาน ทำหน้าที่กลั่นกรองเอกสาร โดยยึดหลักเกณฑ์ ๕ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านจริยธรรม สัมมาชีพ (๒) ด้านการจัดการองค์กร (๓) ด้านการจัดการวิสาหกิจ (๔) ด้านนวัตกรรมชุมชน ซึ่งมีวิสาหกิจชุมชน ผ่านการคัดเลือก ๑๓ ราย

หลังจากนั้นคณะกรรมการสรรหาได้แบ่งทีมทำงานออกเป็นสองชุดเพื่อลงพื้นที่สำรวจตรวจสอบ ข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาเพื่อพิจารณาและนำเสนอต่อคณะกรรมการตัดสิน เป็นขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งปรากฏว่ามีวิสาหกิจชุมชนได้คะแนนสูงสุด ๓ ราย ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สรุปจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่อนุมัติการจดทะเบียนแล้ว
จำแนกตามประเภทกิจการ*

ประเภทกิจการ	จำนวน (แห่ง)		
	วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	รวม
การผลิตสินค้า			
๑. การผลิตพืช	๒๗,๖๐๗	๑๘๐	๒๗,๗๘๗
๒. การผลิตปศุสัตว์	๒๑,๔๓๔	๙๑	๒๑,๕๒๕
๓. การแปรรูปและ ผลิตภัณฑ์อาหาร	๑๑,๗๔๙	๖๗	๑๑,๘๑๖
๔. การผลิตปัจจัย การผลิต	๙,๘๖๓	๖๘	๙,๙๓๑
๕. ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/ เสื้อผ้า	๘,๙๓๑	๕๐	๘,๙๘๑
๖. เครื่องจักรสาน	๔,๘๐๘	๑๘	๔,๘๒๖
๗. การผลิตประมง	๓,๗๕๖	๑๐	๓,๗๖๖
๘. เครื่องตีมี	๓,๔๖๙	๒๑	๓,๔๙๐
๙. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๒,๔๒๖	๑๕	๒,๔๔๑
๑๐. เครื่องไม้/ เฟอร์นิเจอร์	๑,๔๗๒	๑๒	๑,๔๘๔
๑๑. ดอกไม้ประดิษฐ์	๑,๒๑๐	๒	๑,๒๑๒
๑๒. ของชำร่วย/ ของที่ระลึก	๑,๑๘๗	๓	๑,๑๙๐
๑๓. เครื่องปั้น	๓๕๗	๑	๓๕๘
๑๔. สิ่งประดิษฐ์ จากโลหะ	๒๔๓	๒	๒๔๕
๑๕. เครื่องประดับ/ อัญมณี	๒๔๑	๐	๒๔๑

* กลุ่มทะเบียนและสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

ประเภทกิจการ	จำนวน (แห่ง)		
	วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	รวม
๑๖. เครื่องหนัง	๑๗๔	๐	๑๗๔
๑๗. เครื่องจักรกล	๘๘	๐	๘๘
๑๘. การผลิตสินค้า อื่น ๆ	๖,๙๒๒	๔๗	๖,๙๖๙
การให้บริการ			
๑. ออมทรัพย์ชุมชน	๔,๕๐๕	๒๐	๔,๕๒๕
๒. ร้านค้าชุมชน	๒,๐๓๕	๒๗	๒,๐๖๒
๓. ท่องเที่ยว	๑,๐๐๔	๑๗	๑,๐๒๑
๔. สุขภาพ	๕๕๑	๖	๕๕๗
๕. ซ่อมเครื่องจักรกล	๓๕	๐	๓๕
๖. บริการอื่น ๆ	๘,๐๒๑	๘๒	๘,๑๐๓

หมายเหตุ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถประกอบกิจการได้มากกว่าหนึ่งประเภท
กิจการ

จังหวัดที่มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนมาก ๕ อันดับแรก

๑. ร้อยเอ็ด ๔,๕๐๓ แห่ง
๒. อุบลราชธานี ๔,๐๐๓ แห่ง
๓. มหาสารคาม ๓,๔๖๖ แห่ง
๔. ศรีสะเกษ ๓,๑๙๑ แห่ง
๕. บุรีรัมย์ ๓,๑๓๖ แห่ง

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๙๘๐
ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและสรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
พ.ศ. ๒๕๔๘
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

“กิจการวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒/ตอนที่ ๖ ก/หน้า ๑/๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

(๓) กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน จำนวนสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรแต่งตั้งผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนแต่งตั้งผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชนอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการและแผนการพัฒนา และส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(๓) ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือให้คำแนะนำแก่วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๔) ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนั้นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ และเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(๓) ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนใน กรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๔) พิจารณาหรือเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัดจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย มาตรการ หรือแผนการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่ คณะกรรมการกำหนดหรือเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มา ใช้บังคับแก่กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้ง โดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ออก

ให้นำความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการตามมาตรา ๒๐ และกรรมการตาม มาตรา ๓๑ ได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงาน ของคณะกรรมการ

ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงาน ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

หมวด ๔

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๒๕ วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรม ส่งเสริมการเกษตรแล้วสามารถขอรับการส่งเสริม หรือสนับสนุนจากคณะกรรมการได้ ตามวิธีการที่ คณะกรรมการกำหนด

(๒) ให้การส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนในการประกอบการ

(๓) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นไปตามความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น การฝึกอบรมด้านการจัดการ การบัญชี ภาษีอากร หรือการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตหรือการตลาด

(๔) เสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๕) ดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานการดำเนินการของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการซ้ำซ้อนที่ไม่เกิดประโยชน์ และส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน

(๒) ติดตาม และประเมินการดำเนินงานของกองทุนต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๓) เสนอแนะต่อกองทุนที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเงินทุนในการสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่กรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการให้ออก

ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดกำหนดให้กิจการวิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการใดอันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร คณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ แล้วไม่บรรลุผล ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๙๘๐
ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓)

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๐๕๕๐

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ๒๒๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
 อำเภอจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

เลขรับ 13498
 วันที่ 19 ธ.ค. 2561
 เวลา 10.59 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 ๒๒๒ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

รับที่ ๕๕๖/๒๒ วันที่ ๒๕/๑๒/๖๑
 เวลา ๑๒.๕๕ น. ส่ง ผ.ร.บ.
 ๒๒๒ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 ๒๒๒ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

รับที่ ๕๕๖/๒๒
 วันที่ ๑๕/๑๒/๖๑
 เวลา ๑๓.๐๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๕๕ (๐/ส.ส่งสภ/๐๐๕/พรมนท)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) และวรรคสองของมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๐)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะ การขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

(๔) กำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

(๕) ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (ยกเลิกมาตรา ๓๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติ และในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัดดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนสี่คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน ด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ พัฒนาการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนั้นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ และเลขานุการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) จัดทำแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(๔) จัดให้มีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการของวิสาหกิจชุมชน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

(๕) จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการประกอบการ การนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในชุมชนนั้น ๆ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจที่จำเป็นแก่วิสาหกิจชุมชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่ง ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

“มาตรา ๒๖/๑ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง

เมื่อได้รับคำขอจากวิสาหกิจชุมชนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งคำขอไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตรอาจจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีการในการดำเนินการรับเรื่องและส่งต่อคำขอในเรื่องต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ด้วยวิธีการนั้น

มาตรา ๒๖/๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่มีการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

มาตรา ๑๑ ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด รวมทั้งยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัวและสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรงอย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดบางตำแหน่งลงเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว โดยเพิ่มตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และตัดตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ออก รวมทั้งเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อให้มีการประสานและเชื่อมโยงข้อมูลในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) และวรรคสองของมาตรา ๑๒)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนดำเนินการอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการบูรณาการร่วมกัน (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของมาตรา ๑๓)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เพื่อให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรง อย่างครบถ้วน รวมทั้งปรับลดบางตำแหน่งลง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว โดยในกรุงเทพมหานคร ได้เพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และตัดตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออก รวมทั้งปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนให้เหลือเพียงสี่คน

สำหรับในจังหวัดอื่นได้เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด และตัดตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ออก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายได้อย่างแท้จริง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

(๕) กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชน เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

(๖) กำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชน และมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชน ซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อเป็นการลดภาระค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนนั้น (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

(๗) ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (ยกเลิกมาตรา ๓๑)

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๙) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน องค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด รวมทั้งยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการ ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ในระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการลดภาระ ค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล อันจะเป็นการสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมมาขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนนิติบุคคลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
และสรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

**รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยคณะกรรมการมีมติอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาและได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมาย โดยมีประเด็นที่แตกต่างไปจากที่คณะกรรมการมีมติหลักการไว้ จึงจำเป็นต้องมีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

กรมส่งเสริมการเกษตร ขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นข้างต้น ดังนี้

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) เว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร (www.doae.go.th) เว็บไซต์กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (www.sceb.doae.go.th) รวมถึงได้แจ้งเป็นหนังสือถึงกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด โดยได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นสามารถตอบแบบสอบถามผ่านทางเว็บไซต์ หรือตอบในแบบสอบถามแล้วส่งคืนกรมส่งเสริมการเกษตรทางไปรษณีย์ โทรสาร หรือผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

หลังจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งเรื่องให้กรมส่งเสริมการเกษตรตรวจสอบและยืนยันร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กรมส่งเสริมการเกษตรได้ประชุมร่วมกับหลายหน่วยงานเพื่อพิจารณาภาระของวิสาหกิจชุมชนที่อาจเกิดขึ้นหลังกฎหมายประกาศใช้ พบว่ามีวิสาหกิจชุมชนที่ให้สมาชิกถือครองทรัพย์สินแทนวิสาหกิจชุมชน เมื่อโอนทรัพย์สินดังกล่าวคืนให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมในการโอนทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการสร้างภาระให้กับวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตรจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเพิ่มเติมมาตราเพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนทรัพย์สินดังกล่าว ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน - ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ระยะเวลารวม ๑๘ วัน เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ระยะเวลารวม ๑๕ วัน เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมมาตราที่ ๒๖/๒ เพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชน

การรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๒ ครั้ง สรุปได้ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เปิดรับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน - ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ทั้งสิ้น ๒๔๙ ครั้ง มีจำนวนการดาวน์โหลดร่างกฎหมาย ๓๘ ครั้ง มีผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นทุกช่องทางรวม ๑,๑๒๘ ราย ในจำนวนทั้งหมดนี้เป็นผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๙๘ ราย (ร้อยละ ๕๓.๐) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๔๑๑ ราย (ร้อยละ ๓๖.๔) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว จำนวน ๑๑๖ (ร้อยละ ๑๐.๓) และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๓ ราย (ร้อยละ ๐.๓)

ครั้งที่ ๒ เปิดรับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๒- ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ทั้งสิ้น ๒,๒๐๙ ครั้ง มีจำนวนการดาวน์โหลดร่างกฎหมาย ๔๗ ครั้ง มีผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นทุกช่องทางรวม ๒๖ ราย ในจำนวนทั้งหมดนี้เป็นผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๑ ราย (ร้อยละ ๔๒.๓) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๒ ราย (ร้อยละ ๔๖.๒) และบุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว จำนวน ๓ ราย (ร้อยละ ๑๑.๕)

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

เปิดให้กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป สามารถแสดงความคิดเห็นได้

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ประเด็นที่ ๑ การได้มาซึ่งสถานะนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน ให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่มีอยู่ ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน, ห้างหุ้นส่วนจำกัด, บริษัทจำกัด, สมาคม และมูลนิธิ) พระราชบัญญัติสหกรณ์ (สหกรณ์, กลุ่มเกษตรกร) หรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น โดยวิสาหกิจชุมชนจะมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ที่ต้องดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานะนิติบุคคลดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับวิสาหกิจชุมชนในการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน และส่งคำขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชนไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖/๑)

ประเด็นที่ ๓ ปรับปรุงคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในส่วนกรมการจากส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยปรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก ออกจากการเป็นกรรมการ โดยเพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกรรมการ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๔ เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็น ผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด โดย

(๑) กรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานคณะกรรมการแทนผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร และปรับผู้แทนกรมส่งเสริมการค้า ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออกจากการเป็นกรรมการ และเพิ่ม ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกรรมการ และลดผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนลง เหลือสี่คน

(๒) จังหวัดอื่น ปรับปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากร ออกจากการเป็นกรรมการ และเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหนึ่งคน เป็น กรรมการ

ประเด็นที่ ๖ เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงาน เลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘)

ประเด็นที่ ๗ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่ง ต่อไปจนครบวาระ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐)

ประเด็นที่ ๘ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลให้การ จัดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการ ของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจ ชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖/๒)

๕. ความเห็นหรือข้อคัดค้านของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น และคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๑ การได้มาซึ่งสถานะนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชน ให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่มีอยู่ ๑) สหกรณ์เป็นนิติบุคคลมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลมีระบบเป็นระดับที่ถือว่าสูงกว่าวิสาหกิจชุมชน ทำไม่ต้องการมาจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนอีก ชำซ้อนหรือไม่ ๒) วิสาหกิจชุมชนมีขนาดเล็กส่วนมากขาดความพร้อมในการดำเนินการตามรูปแบบนิติบุคคล เช่นการทำบัญชี การบริหารจัดการเชิงตัวเลข ขาดบุคลากรที่มีความสามารถ เป็นต้น ๓) ควรกำหนดกฎหมายเฉพาะสำหรับการจดทะเบียนนิติบุคคลของวิสาหกิจชุมชนเพราะมีลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างจากกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่ ลักษณะความจำเพาะเจาะจงมากกว่าเพื่อความชัดเจนในการดำเนินการในส่วนต่อเนื่องเช่น หน่วยงานรับผิดชอบ การชำระภาษี การขับเคลื่อนและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในอนาคตด้วย ๔) เมื่อเป็นนิติบุคคลแล้วสถานะทางวิสาหกิจชุมชนควรจะสิ้นสุดไปจะได้ไม่ซ้ำซ้อนกัน	๑) วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาและจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ได้ แต่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ๒) ร่างพระราชบัญญัติ ไม่ได้กำหนดให้ทุกวิสาหกิจชุมชนต้องจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล หากแต่วิสาหกิจชุมชนใดมีความพร้อม ให้กรมส่งเสริมการเกษตรอำนวยความสะดวกในการที่วิสาหกิจชุมชนจะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่มีอยู่ ๓) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่างกฎหมายที่ให้ความเป็นนิติบุคคลที่มีอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัตินิติบุคคลในรูปแบบใหม่ขึ้นมา เนื่องจากจะเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ ๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเป็นกฎหมายเพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการของผู้ประกอบการชุมชน การให้วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นขาดสภาพการเป็นวิสาหกิจชุมชนเป็นการเลือกปฏิบัติซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ ไม่สามารถทำได้	ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๙๘๖ (ร้อยละ ๘๗.๔) ไม่เห็นด้วย ๑๑๗ ราย (ร้อยละ ๑๐.๔) อื่นๆ ๒๕ ราย (ร้อยละ ๒.๒) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๕๔๒ ราย (ร้อยละ ๙๐.๖) ไม่เห็นด้วย ๔๖ ราย (ร้อยละ ๗.๗) อื่นๆ ๑๐ ราย (ร้อยละ ๑.๗) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๔๖ ราย (ร้อยละ ๘๔.๒) ไม่เห็นด้วย ๕๑ ราย (ร้อยละ ๑๒.๔) อื่นๆ ๑๔ ราย (ร้อยละ ๓.๔) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๙๕ ราย (ร้อยละ ๘๑.๙) ไม่เห็นด้วย ๒๐ ราย (ร้อยละ ๑๗.๒) อื่นๆ ๑ ราย (ร้อยละ ๐.๙) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับวิสาหกิจชุมชนในการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่างๆ (มาตรา ๘ เพิ่มเติม มาตรา ๒๖/๑) ๑) ให้วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเพื่อจะให้เกิดความรวดเร็วและรู้ขั้นตอนการดำเนินงานเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรอำนวยความสะดวกเวลารับรองการเป็นวิสาหกิจชุมชนตามที่ได้รับการจดทะเบียน ๒) การส่งค่าของจดทะเบียนจัดตั้งควรเป็นหน้าที่ของผู้ยื่นคำขอโดยตรง (กรมสรรพากร) ๓) ควรจำแนกประเภทวิสาหกิจชุมชนแล้วกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่นายทะเบียนเพิ่มเติมเหมือนที่กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการ ๔) ควรให้หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการทำหน้าที่นี้ด้วย ๕) ควรให้กลุ่มไปดำเนินการจัดตั้งเป็นนิติบุคคลก่อนแล้วจึงมาจดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร	คำชี้แจง ๑) - ๔) ร่างพระราชบัญญัติต้องการอำนวยความสะดวก วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ จึงกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการในการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการจัดตั้งนิติบุคคล โดยประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแทนวิสาหกิจชุมชน แต่วิสาหกิจชุมชนสามารถยื่นขอจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ด้วยตนเอง จึงไม่ได้เป็นการจำกัดสิทธิของวิสาหกิจชุมชนในการยื่นจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ๕) กรณีนี้สามารถดำเนินการได้ทั้งสองแบบคือจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือในทางกลับกันคือจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนแล้วจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล แต่ข้อสำคัญคือสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนและนิติบุคคลนั้นๆ ต้องเป็นกลุ่มบุคคลเดียวกันจึงจะถือว่าเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็นนิติบุคคล	ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๙๓๒ (ร้อยละ ๘๒.๖) ไม่เห็นด้วย ๑๙๖ ราย (ร้อยละ ๑๗.๔) อื่นๆ ๑๘ ราย (ร้อยละ ๑.๖) ผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๕๓๓ ราย (ร้อยละ ๘๙.๑) ไม่เห็นด้วย ๖๐ ราย (ร้อยละ ๑๐.๑) อื่นๆ ๕ ราย (ร้อยละ ๐.๘) ข้าราชการ พนักงาน องค์การที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๒๙๒ ราย (ร้อยละ ๗๑.๐) ไม่เห็นด้วย ๑๐๘ ราย (ร้อยละ ๒๖.๓) อื่นๆ ๑๑ ราย (ร้อยละ ๒.๗) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๑๐๔ ราย (ร้อยละ ๘๙.๗) ไม่เห็นด้วย ๑๐ ราย (ร้อยละ ๘.๖) อื่นๆ ๒ ราย (ร้อยละ ๑.๗) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๓ ปรับปรุงคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ๑) เห็นสมควรให้มีการเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยไม่ได้กรรมการที่มีอยู่เดิมออก ๒) ให้คั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไว้เป็นกรรมการ ๓) วิสาหกิจชุมชนต้องมีการส่งออก อาจต้องมีการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (กรมส่งเสริมการส่งออก..เดิม) ในการดำเนินงาน ๔) รัฐมนตรีมหาดไทย อุตสาหกรรม มีส่วนเกี่ยวโยงและดูแลชุมชน ไม่สมควรตัดออก	คำชี้แจง ๑) - ๔) การกำหนดให้มีคณะกรรมการในกฎหมายเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เฉพาะกรณีที่ทำเป็น ในกรณีนี้จะเห็นได้ว่ามีหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ อยู่ในคณะกรรมการแล้ว แต่ไม่มีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขเป็นกรรมการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๙๒๖ (ร้อยละ ๘๒.๑) ไม่เห็นด้วย ๑๖๖ ราย (ร้อยละ ๑๔.๗) อื่นๆ ๓๖ ราย (ร้อยละ ๓.๒) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๔๘๙ ราย (ร้อยละ ๘๑.๘) ไม่เห็นด้วย ๙๔ ราย (ร้อยละ ๑๕.๗) อื่นๆ ๑๕ ราย (ร้อยละ ๒.๕) ข้าราชการ พนักงาน องค์การที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๒๘ ราย (ร้อยละ ๗๙.๘) ไม่เห็นด้วย ๖๕ ราย (ร้อยละ ๑๕.๘) อื่นๆ ๑๘ ราย (ร้อยละ ๔.๔) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๑๐๖ ราย (ร้อยละ ๙๑.๔) ไม่เห็นด้วย ๗ ราย (ร้อยละ ๖.๐) อื่นๆ ๓ ราย (ร้อยละ ๒.๖) นักเรียน/นักศึกษา ผู้เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๔ เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘) ๑) อาจทำให้คณะกรรมการใหญ่เกินไป ๒) ผู้ไม่เห็นด้วยไม่ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นนี้	๑) เพื่อให้เกิดการประสานงานและบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งการทำงานของทั้ง ๓ หน่วยงานมีความสอดคล้องและต่อเนื่อง จึงเห็นควรเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกคนหนึ่ง	ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๑,๐๐๔ (ร้อยละ ๘๙.๐) ไม่เห็นด้วย ๑๒๖ ราย (ร้อยละ ๑๐.๓) อื่นๆ ๘ ราย (ร้อยละ ๐.๗) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๕๓๘ ราย (ร้อยละ ๘๙.๙) ไม่เห็นด้วย ๕๖ ราย (ร้อยละ ๙.๔) อื่นๆ ๔ ราย (ร้อยละ ๐.๗) ข้าราชการ พนักงาน องค์การที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๖๐ ราย (ร้อยละ ๘๗.๖) ไม่เห็นด้วย ๔๙ ราย (ร้อยละ ๑๑.๙) อื่นๆ ๒ ราย (ร้อยละ ๐.๕) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๑๐๓ ราย (ร้อยละ ๘๘.๘) ไม่เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๙.๕) อื่นๆ ๒ ราย (ร้อยละ ๑.๗) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)
ประเด็นที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ๑) คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประธานควรเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้งโดยตรง อาจส่งผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการ	มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๘๙๑ (ร้อยละ ๗๙.๐) ไม่เห็นด้วย ๑๘๔ ราย (ร้อยละ ๑๖.๓) อื่นๆ ๕๓ ราย (ร้อยละ ๔.๗)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
๒) ไม่ควรลดผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นตัวแทนภาคประชาชน และมีสิทธิในการออกความเห็นเช่นเดียวกับกรรมการภาครัฐ เพื่อความเป็นกลาง ความเสมอภาค ความโปร่งใส ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ๓) ไม่เห็นควรแก้ไขมาตรา ๒๐(๑) ให้ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติส่งเสริมวิสาหกิจเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจกรุงเทพมหานคร (สวทช.) ๔) ไม่ควรปรับผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด) ออกเพราะมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำและการรองรับรองมาตรฐานการผลิต ๕) ไม่ควรปรับผู้แทนกรมสรรพากร เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนยังต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและหน้าที่ในเรื่องของภาษีอากรให้มากขึ้น ๖) ให้คงปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากร เป็นกรรมการ	๒) - ๓) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สามารถกำหนดนโยบายสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติได้ ๔) - ๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมีราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้นได้ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถสั่งการให้หน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมประชุมชี้แจงเรื่องที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม	ผู้ประกอบกรวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๔๘๕ ราย (ร้อยละ ๘๑.๑) ไม่เห็นด้วย ๙๒ ราย (ร้อยละ ๑๕.๔) อื่นๆ ๒๑ ราย (ร้อยละ ๓.๕) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๑๐ ราย (ร้อยละ ๗๕.๔) ไม่เห็นด้วย ๗๒ ราย (ร้อยละ ๑๗.๕) อื่นๆ ๒๙ ราย (ร้อยละ ๗.๑) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๙๔ ราย (ร้อยละ ๘๑.๐) ไม่เห็นด้วย ๑๙ ราย (ร้อยละ ๑๖.๔) อื่นๆ ๓ ราย (ร้อยละ ๒.๖) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๖๖.๗) ไม่เห็นด้วย ๑ ราย (ร้อยละ ๓๓.๓)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๖ เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘) ๑) เห็นควรลดบทบาทเกษตรจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแต่ให้เพิ่มปลัดจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เพราะสามารถประสานได้ทุกหน่วยงานในระดับจังหวัด	คำชี้แจง ๑) เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด จำเป็นต้องให้เกษตรจังหวัดทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เนื่องจากสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน	มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๙๘๙ (ร้อยละ ๘๗.๗) ไม่เห็นด้วย ๑๒๒ ราย (ร้อยละ ๑๐.๘) อื่นๆ ๑๗ ราย (ร้อยละ ๑.๕) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๕๔๘ ราย (ร้อยละ ๙๑.๖) ไม่เห็นด้วย ๔๔ ราย (ร้อยละ ๗.๕) อื่นๆ ๖ ราย (ร้อยละ ๑.๐) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๓๒ ราย (ร้อยละ ๘๐.๘) ไม่เห็นด้วย ๗๑ ราย (ร้อยละ ๑๗.๓) อื่นๆ ๘ ราย (ร้อยละ ๑.๙) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๑๐๖ ราย (ร้อยละ ๙๑.๔) ไม่เห็นด้วย ๗ ราย (ร้อยละ ๖.๐) อื่นๆ ๓ ราย (ร้อยละ ๒.๖) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
ประเด็นที่ ๗ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ๑) ขอให้บุคคลที่เข้ามาเป็นกรรมการ เห็นถึงความสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและทราบถึงปัญหาเพื่อการแก้ไขให้ถูกต้อง ๒) ต้องให้คณะกรรมการบวระ เพื่อดูแลประสานงานต่อไปเป็นระบบทันต่อการทำงาน	๑) -	มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๑๒๘ ราย เห็นด้วย ๑,๐๗๕ (ร้อยละ ๙๕.๓) ไม่เห็นด้วย ๕๓ ราย (ร้อยละ ๔.๖) อื่นๆ ๖ ราย (ร้อยละ ๐.๕) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๕๗๙ ราย (ร้อยละ ๙๖.๘) ไม่เห็นด้วย ๑๕ ราย (ร้อยละ ๒.๕) อื่นๆ ๔ ราย (ร้อยละ ๐.๗) ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๓๘๘ ราย (ร้อยละ ๙๔.๔) ไม่เห็นด้วย ๒๓ ราย (ร้อยละ ๕.๖) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๑๐๕ ราย (ร้อยละ ๙๐.๕) ไม่เห็นด้วย ๙ ราย (ร้อยละ ๗.๘) อื่นๆ ๒ ราย (ร้อยละ ๑.๗) นักเรียน/นักศึกษา เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)
ประเด็นที่ ๘ มาตรา ๒๖/๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชน ซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ		มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๖ ราย เห็นด้วย ๒๔ ราย (ร้อยละ ๙๒.๓) ไม่เห็นด้วย ๒ ราย (ร้อยละ ๗.๗) ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๑๐ ราย (ร้อยละ ๙๐.๙) ไม่เห็นด้วย ๑ ราย (ร้อยละ ๙.๑)

ข้อสังเกต/ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	คำชี้แจง	หมายเหตุ
วิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ๑) ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น	๑) -	ข้าราชการ พนักงาน องค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เห็นด้วย ๑๑ ราย (ร้อยละ ๙๑.๗) ไม่เห็นด้วย ๑ ราย (ร้อยละ ๘.๓) บุคคลทั่วไป/ประกอบกิจการส่วนตัว เห็นด้วย ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐๐)

๖. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติมโดยมีประเด็นต่างไปจากที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการไว้ และกรมส่งเสริมการเกษตรได้ขอเพิ่มเติมหลักการเพื่อยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนทรัพย์สินให้แก่วิสาหกิจชุมชน โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วนั้น

กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาแล้วเห็นควรยืนยันร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จเพื่อนำเสนอตามขั้นตอนต่อไป

สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
การเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ได้วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยพิจารณาและวิเคราะห์จากสาระสำคัญของบทบัญญัติในแต่ละมาตราของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ประเด็นและความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชนโดยทั่วไป นอกจากนี้ ได้พิจารณาและวิเคราะห์ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนที่ ๒ ผลกระทบเชิงบวก และส่วนที่ ๓ ผลกระทบเชิงลบ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

เมื่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะมีสถานะเป็นนิติบุคคล
๒. กลุ่มบุคคลที่ประสงค์จะดำเนินกิจการในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน
๓. หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ ผลกระทบเชิงบวก

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผลกระทบเชิงบวก ดังนี้

๑. ด้านการปฏิรูปประเทศ

การที่วิสาหกิจชุมชนประสงค์จะดำเนินกิจการโดยมีสถานะเป็นนิติบุคคลต้องยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่มีอยู่ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการปรับปรุงการดำเนินกิจการให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการได้มาซึ่งฐานะนิติบุคคลตามกฎหมายต่าง ๆ นั้น กำหนดให้นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมายโดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใสในการดำเนินกิจการ อาทิ การแจ้งทรัพย์สิน ผลการประกอบกิจการ เป็นต้น วิสาหกิจชุมชนเมื่อจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลแล้วจึงสามารถทำนิติกรรมได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้วิสาหกิจชุมชนรวมถึงสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐได้สะดวกขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ โดยเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒. ด้านสังคม

การส่งเสริมให้ชุมชนรวมตัวกันประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนจะก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เมื่อกิจการวิสาหกิจชุมชนได้พัฒนาจนสามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดจะทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการขยายกิจการ ซึ่งวิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้องดำเนินกิจการในรูปแบบของนิติบุคคลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่ต้องการดำเนินงานร่วมกับวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะทำให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้นส่งผลต่อการสร้างงานสร้างรายได้ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน ซึ่งจะช่วยสร้างความเป็นธรรมและช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อีกทางหนึ่ง

๓. ด้านเศรษฐกิจ

กิจการวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบหรือภูมิปัญญา รวมถึงแรงงานที่มีอยู่ในชุมชน มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ จึงเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลและทรัพยากรในชุมชน โดยเฉพาะชุมชนภาคเกษตรที่ไม่ต้องส่งออกผลิตผลจากชุมชนในรูปของวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานแปรรูปที่มีราคาต่ำ แต่จะผลิตและจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มที่ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย ๔.๐

๔. ด้านงบประมาณแผ่นดิน

การส่งเสริมการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน จะก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลของชุมชนโดยเฉพาะผลิตผลภาคการเกษตรอื่นจะทำให้เกิดการยกระดับรายได้ของชุมชนโดยตรงจากการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลลดภาระในการรักษาระดับราคาสินค้าภาคการเกษตรลงได้ และรัฐบาลสามารถนำงบประมาณส่วนนี้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ ต่อไป

๕. ด้านกฎหมาย

เมื่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะทำให้วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสามารถจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลได้สะดวกขึ้น เมื่อมีฐานะเป็นนิติบุคคลแล้วการดำเนินงานต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะการดำเนินงานร่วมกับบุคคลภายนอกจะมีความชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากการรับรองให้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานราชการและภาคเอกชนที่ดำเนินงานร่วมด้วย

ส่วนที่ ๓ ผลกระทบเชิงลบ

ในระยะแรกอาจทำให้วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายต่าง ๆ มีความยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายนั้น ๆ กำหนด เช่น การจัดทำและตรวจสอบบัญชี หรืออื่น ๆ ทั้งนี้ รัฐบาลสามารถช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นได้โดยการออกมาตรการเพื่อช่วยบรรเทาภาระที่เกิดขึ้นได้ตามความเหมาะสม

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

หน้าแรก | ติดต่อเรา | เกี่ยวกับเรา | ข่าวประชาสัมพันธ์ | บริการลูกค้า | ติดต่อเรา | ติดต่อเรา | ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(รับฟังความคิดเห็นระหว่างวันที่ ๑ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

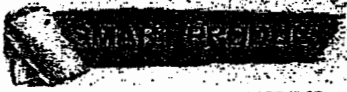
เว็บไซต์

นางสาว...
นางสาว...
นางสาว...

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมส่งเสริมการเกษตร | กรมส่งเสริมการเกษตร

หนังสือแจ้งข่าวเรื่อง

เปิดรับความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตั้งวันที่ 8 ตุลาคม 2561

- ผู้สนใจเข้าร่วมงาน "วันนักประดิษฐ์" ประจำปี 2562 สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้
- ขอเชิญสถานศึกษาและผู้สนใจเข้าร่วมงานวัน 2561 เจ้าภาพโรงเรียน

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้วิสาหกิจชุมชนสามารถยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลได้ตามกฎหมายที่มีอยู่ แต่เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนจำนวนหนึ่งที่กำลังดำเนินการก่อนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลมีทรัพย์สินอันได้แก่อสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการจัดหาโดยใช้ชื่อสมาชิกถือครองแทนวิสาหกิจชุมชน จึงต้องคืนทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นทรัพย์สินของวิสาหกิจชุมชนแต่การโอนคืนดังกล่าวมีค่าธรรมเนียมในการโอนตามประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งเป็นภาระที่ไม่ควรเกิดแก่สมาชิกหรือวิสาหกิจชุมชน ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงได้เพิ่มบทบัญญัติเพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว ดังนี้

“มาตราที่ ๒๖/๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนต้องจัดทำกฎหมายลำดับรองตาม มาตรา ๒๖/๒ โดยมีกรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญ ดังนี้

ที่	ร่าง มาตรา	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑	มาตรา ๒๖/๒	ร่าง ระเบียบ คณะกรรมการ ส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชนว่าด้วยการ โอนทรัพย์สินให้แก่ วิสาหกิจชุมชน	เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการออก หนังสือรับรองให้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและ วิสาหกิจชุมชน สำหรับใช้ยื่นต่อนายทะเบียน กรมที่ดิน ในการขอยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอน ที่อสังหาริมทรัพย์ ที่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนโอนให้แก่วิสาหกิจชุมชน ที่ได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลแล้ว	ดำเนินการหลังจากที่ พระราชบัญญัติ ประกาศใช้ ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติ รายมาตรา อาจมีการ เปลี่ยนแปลงหลังผ่าน การพิจารณาของสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ
๒			กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการยกเว้น ระเบียบฯ	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๓			เสนอ ร่างระเบียบฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแก้ไข เพิ่มเติม	ภายใน ๑ เดือน หลังจากพระราช บัญญัติประกาศใช้
๔			เสนอร่างระเบียบฯ ให้คณะกรรมการ ส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนพิจารณาความเหมาะสมและให้ ความเห็นชอบ	ภายใน ๓ เดือน หลังจากพระราช บัญญัติประกาศใช้
๕			ประกาศใช้ ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนว่าด้วยการโอนทรัพย์สินให้แก่ วิสาหกิจชุมชน	ภายใน ๔ เดือน หลังจากพระราช บัญญัติประกาศใช้

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)